

GÖTEBORGS KONSTMUSEUM ÅRSTRYCK 2011

ÅRSTRYCK 11

Göteborgs konstmuseum
Götaplatsen
412 56 Göteborg
Telefon: +46 31 368 35 00
www.konstmuseum.goteborg.se
ISSN 0432-126X

GÖTEBORGS KONSTMUSEUM
ÅRSTRYCK 2011

Redaktör:
Kristoffer Arvidsson

Medredaktörer:
Anna Hyltze
Isabella Nilsson

Medverkande:
Kalle Andersson
Malin Borin
Margaretha Dahlström
Per Dahlström
Malin Gustafsson
Helena Karlsson
Eva Lekvall
Philippa Nanfeldt
Bue Nordström
Eva Nygårds
Lennart Pettersson
Eva Ranglin
Hossein Sehatlou
Johan Sjöström
Fredrik von Zweigbergk
Petra Waern
Britt-Marie Widén

Grafisk form:
Ingrid Kornbakk

Tryck: Ruter AB

Göteborgs konstmuseum
Göteborg 2012

ISSN 0432-126X

INNEHÅLL

Förord 7

2011: året i korthet 9

Utställningar 10

Omhängningar 16

Pedagogik 17

Evenemang 19

Information och marknadsföring 25

Forskning 27

Publikationer 31

Bibliotek 32

Museibutiken 33

Föremålsregistrering 33

Nyförvärv till samlingarna 34

Fotografering 44

Konservering 44

In- och utlån 48

Depositioner 51

Teknik och säkerhet 52

Miljöarbete 53

Vänföreningar 53

Resor 54

Personal 57

Bokslut 60

FÖRORD

År 2011 har på många sätt visat att den strategiska översyn som genomförts på museet under de senaste åren gett positivt resultat. En vision för utvecklings- och förändringsarbetet formulerades i sentensen ”Göteborgs konstmuseum, ett av norra Europas främsta museer för bildkonst”.

Genom att samla medarbetarna kring en diskussion om förutsättningar, uppdrag, ansvar, roller och mål kunde en inriktning med delvis nya satsningsområden samt en nydaning av museets profil förankras och det gemensamma långsiktiga arbetet med att genomföra verksamhetsidén också bli vår gemensamma framgång.

Att skapa dialog och djupverkan mellan samtida och äldre verk i samlingar och internationella utställningar och ge utrymme för ett bredare konst- och bildbegrepp har varit en prioriterad inriktning. Omhängningen av Skulpturhallen, ett negligerat område efter ombyggnaden av entrén med den nya trappuppgången i hallen, har fått förtur eftersom hallen är ett centralt rum i museet där museets inriktning och profil kan visualiseras. Med bland annat ett antal framträdande nyförvärvade verk, en konsekvent representation av äldre och nyare verk i samlingarna, liksom kvinnor och män bland konstnärerna, samt genomarbetade väggtexter till samtliga verk pekar museet mot vikten av att skapa dynamik i både tilltal och hängning.

Genom forskningsavdelningens arbete och rapporter, det pedagogiska programmet kring utställningar och aktiviteter, det kontinuerliga arbetet med att tillgängliggöra museet – som värdar och entrémedarbetare under höstens stora publiktryck vidareutvecklade – stärkte museet sina förutsättningar i tydlighet och synlighet.

Göteborgs konstmuseum har arbetat för att bygga och öka sina internationella, nationella, regionala och lokala nätverk vilket bland annat visar sig i utställningsprogram, den ökade efterfrågan på lån av konstverk från museet, depositioner hos företag samt sponsorkontakter där särskilt samarbetet med Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur kring *Frida Kahlo & Diego Rivera* bör lyftas fram. Det ökade intäktskravet efter 2010 års sparbeting har balanserats av museets strategiska mål- och profilinriktade arbete vilket lett till den största publiktillströmningen på tjugo år.

Göteborgs konstmuseum är byggt 1923 och dimensionerat för helt andra krav och behov än de som finns idag. Genom att konsekvent arbeta för förbättringar har museet steg för steg uppgraderat sin säkerhetsnivå, flyttat lagrade verk till för ändamålet godkända magasin, utfört vissa reparationer i lokalerna. Arbetsmiljökrav och de behov som finns, både vad gäller personalrum och ytor för besökare och konst, lämnar ändå mycket kvar att önska. Den stora publikökning som museet rönt visar också tydligt att det snart finns en nådd gräns för hur många besökare som museet kan ta emot under rådande förhållanden med bibehållen kvalitet. Men det är också tydligt att museet både har återfunnit besökare och vunnit nya. I det sammanhanget är det inspirerande tillika en utmaning att arbeta vidare för att befästa vårt motto: Göteborgs konstmuseum är ett av norra Europas främsta museer för bildkonst.

Ett varmt tack till alla medarbetare för ett engagerat och innovativt kvalitetsarbete under ett år med många utmaningar och oräkneliga glädjeämnen.

Isabella Nilsson
Museichef

Entrén med den nya skylten med belysning.
Foto: Hossein Sehatlou.

2011: ÅRET I KORTHET

VÄSENTLIGA HÄNDELSER OCH VERKSAMHETS-UTVECKLING

2011 var ett framgångsrikt år för Göteborgs konstmuseum med flera uppmärksammade utställningar och forskningsprojekt samt en kraftig ökning av besöksiffrorna. Det totala antalet besökare ökade med 32 procent till 282 052 jämfört med 2010 och besöken av den prioriterade gruppen barn och ungdom mer än fördubblades. Museets verksamhet, liksom dess långsiktiga förnyelsearbete, fick en positiv bekräftelse genom både publiksiffror och recensioner.

Göteborg konstmuseum har under 2011 arbetat med att förstärka sin profil som ett museum i tiden med aktuella konstnärskap i dialog med samlingarna, vilket gett ökad uppmärksamhet och nya samarbetsmöjligheter. För att möta publiktillströmningen – som varit den största på tjugo år – och förbättra tillgängligheten utökades öppettiderna. Även bemanningen inom frontpersonal (värdar, receptionister, butikspersonal och bevakning) och pedagogik förstärktes för att hantera logistiska utmaningar som entréns utformning samt information och tillgänglighet vid stora publikflöden.

Göteborgs konstmuseum har gjort strategiska satsningar på utställningar som utgått från ett bredare konst- och bildbegrepp. De egenproducerade *Jan Löf – bildmakaren*, med tecknade serier, barnboksilustrationer med mera, och *Carolina Falkholt, Materialutmattning*, en konstnär med bas i graffiti, är ett par exempel. Under *Jan Löf*-utställningen lanserade museet ett brett pedagogiskt program för att utöver skolklasser och särskilda grupper kunna tillmötesgå allmänhetens intresse och behov. Genom familjevisningar, frågepromenader, skapande verkstäder och hörsals-introduktioner har hela familjer haft möjlighet till eget skapande och fördjupning samtliga veckodagar. Denna breddning tillsammans med höstens internationella satsning *Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art* har attraherat en ny, stor och delvis museiovan publik som också besökt samlingarna och tagit del av museets övriga verksamhet med god respons. Många har upptäckt, och återupptäckt,

Göteborgs konstmuseum och dess unika samlingar.

Av samarbeten kring utställningar under året märks Stenastipendiet, som firade femton år med en större jubileumsutställning, *Stena 15*, curerad av Sune Nordgren. Årets Stenastipendiat för bildkonst var den internationellt uppmärksammade Henrik Håkansson som också visades i en separatutställning under hösten. Göteborgs Internationella Konstbiennial deltog på museet genom verk av den taiwanesiske konstnären Chen Chieh-jen. Kring Andreas Gedins utställning *Charing a Square*, som var en visualiserad del av hans avhandling i fri konst, samarbetade museet med Konstnärliga fakulteten vid Göteborgs universitet.

Forskningsavdelningen har fortsatt att utforska museets historia. Med *Skiascope 4* – det fjärde numret av museets skriftserie – redovisades ny forskning om, och nya perspektiv på, konstpedagogik i allmänhet och Göteborgs konstmuseums pedagogiska verksamhet 1864–2010 i synnerhet. Under året avslutades forskningsprojektet *Representation och regionalitet. Genusstrukturer i fyra svenska museisamlingar* som granskat museets samling av 1900-talskonst med fokus på genusstrukturer, representation och regionala berättelser. Resultatet publicerades i Kulturrådets rapportserie och följdes upp i utställningen *I nytt ljus. Kvinnliga konstnärer ur samlingarna* som gav en inblick i förvärvspolitiken under de senaste hundra åren. Delar av museets samlingar har beforskats, fotograferats, inventerats och genomgått konservatorsöversyn i det av Riksbankens Jubileumsfond finansierade infrastrukturprojektet Tillgängliggjord beståndsdatabas. Detta lägger grunden för att kunna tillgängliggöra samlingen på nätet under kommande år.

En rad åtgärder har genomförts för att höja synlighet, säkerhet och arbetsmiljö. Med en ny entréskylt med institutionens namn i fondljus, en ny fasadvepa för marknadsföring av utställningar samt en mer välkomnande belysning på Götaplatsen som helhet har Göteborgs konstmuseum ökat sin närvaro i stadsrummet. De delar av samlingen som tidigare externlagrats i lokaler som inte uppfyllt magasinskraven har flyttats till säkerhetsklassade magasin. En uppgradering av säkerheten i Falkhallen respektive Etagererna har skett enligt Kammarkollegiets villkor för att kunna få statlig garanti för större utställningar.

Göteborgs konstmuseum har tillsammans med fastighetsägaren Higab och Göteborgs Energi skapat en riskanalysmanual för att bättre kunna förutse och förhindra klimatvariationer och andra skaderisker. Personalens lunchrum, som inte uppfyllde arbetsmiljökraven, har byggts om och utökats genom sammanslagning med tidigare sammanträdesrum. Samtidigt har ett nytt sammanträdesrum installerats i ett tidigare arbetsrum och bibliotek.

Under 2011 genomfördes en organisationsförändring där tre enheter med respektive enhetschef inrättades: enheten för samlingar, utställningar och pedagogik, enheten för kommunikation samt enheten för teknik och säkerhet. En ny intendent för samlingarna rekryterades efter pensionsavgång liksom en marknadsförare på heltid, vilket tillsammans med ökningen av en halvtidstjänst i museibutiken innebar att museet har åtgärdat två medarbetares ofrivilliga deltidsanställning.

Museet har också en god respons på bidragsansökningar, bland annat till flera katalogproduktioner och till en kommande stor presentation av museets samlingar i en svensk respektive engelsk bokutgåva. Under året har en ökad efterfrågan på konstdepositioner ur museets samlingar märkts – vilket bidrar till ökade intäkter för museet. Intresset för att hyra museets lokaler för event har ökat – även det ett tecken på att Göteborgs konstmuseum uppfattas som en attraktiv samarbetspartner och miljö.

Sammanfattningsvis kan 2011 beskrivas som ett framgångsrikt år i museets verksamhetsutveckling, dess synlighet och arbete med att nå en ökad och breddad publik.

UTSTÄLLNINGAR

Utställningar är ett fundament i Göteborgs konstmuseums verksamhet. I utställningarna förmedlar museet nya perspektiv på konst till allmänheten, engagerar och stimulerar till upplevelser och reflektion. Utställningarna är ett fönster mot publiken där museets verksamhet och samling kan förmedlas. Lektions- och visningsverksamheten utgår i hög grad från aktuella utställningar. En rad verksamhetsområden inom museet medverkar i utställningsproduktionen.

Göteborgs konstmuseum erbjuder ett varierat utställningsprogram med en blandning av äldre och samtida konst, liksom en blandning av svenskt, nordiskt och internationellt. Museets mål är att varje år visa en större utställning skapad genom internationella samarbeten. Det är vidare en målsättning att göra problematiserande, forskningsrelaterade utställningar där resultat från museets forskningsavdelning kommer allmänheten till del. Göteborgs konstmuseum riktar sig också till olika målgrupper, inte minst till barn och unga genom särskilda utställnings-satsningar. Museet vill också visa samlingarna ur nya perspektiv och låta den samtida konsten gå i dialog med den äldre.

Under 2011 har Göteborgs konstmuseum visat femton utställningar av

Vernissage av utställningen **Martin Gustavsson. In No Particular Order** den 12 februari. Foto: Hossein Sehatlou.

I nytt ljus. Kvinnliga konstnärer ur samlingarna, Etagera. I förgrunden Sigrid Fridmans skulptur **Yngling**. Foto: Hossein Sehatlou.

varierande storlek. Årets stora utställningssatsningar har varit *Jan Lööf – bildmakaren* och *Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art*. Den förstnämnda var en satsning som dels visar prov på ett breddat bildbegrepp, dels på skilda sätt riktar sig mot både barn och unga samt vuxna. *Frida Kahlo & Diego Rivera* var årets stora internationella satsning. Museet har också visat en rad andra större och mindre utställningar under året. Med utställningen *I nytt ljus. Kvinnliga konstnärer ur samlingarna* presenterades tidigare relativt osynliga delar av samlingen i I-luset av färska forskningsresultat. Utställningarna *Sten A Olssons kulturstipendium*, *Ivan Ivarson, Drömbok*, *Carl Larsson. Singoalla och Rembrandt. Riddarens återkomst* som öppnade föregående år fortsatte in på det nya året. Dessa redovisades i årstrycket för 2010. Nedan redovisas årets nya utställningar.

MARTIN GUSTAVSSON. In No Particular Order

Falkhallen, 12 februari–8 maj

Curator: intendent Johan Sjöström

Martin Gustavsson (f 1964), en svensk målare bosatt i London, visade en serie nya verk. Utställningens titel refererar till de över 120 målningarnas slumpmässigt styrda installering som gick från golv till tak längs utställningsrummets ena långvägg. Med en stor mängd olika motiv och genrer visar Martin Gustavsson på vida influenser från både dåtid och samtid. Ett återkommande tema är bilden av kroppen som plats för åtrå, förfall och konsthistorisk tillbakablick.

I NYTT LJUS. Kvinnliga konstnärer ur samlingarna

Etagera, 2 april–23 oktober

Curator: intendent och forskningsledare Per Dahlström

Med anledning av ett forskningsprojekt som granskat Göteborgs konstmuseums samlingar med fokus på genus och representation visade museet under våren 2011 en utställning med 68 verk av 31 kvinnliga konstnärer från 1900 fram till idag. Forskningsprojektet är en del i Göteborgs konstmuseums satsning på genustänkande i sitt sätt att samla och visa konst.

Fyra betydelsefulla svenska museisamlingar med 1900-talskonst ingick i undersökningen som redo-

visades i rapporten *Representation och regionalitet. Genusstrukturer i fyra svenska konstmuseisamlingar* under hösten. Forskarna i projektet har inte enbart studerat vad som förvärvats av kvinnliga konstnärer, utan även hur verken använts och presenterats i museernas fasta och tillfälliga utställningar.

Med denna utställning uppmärksammade Göteborgs konstmuseum ett antal kända och okända kvinnliga konstnärskap ur samlingarna som inte visats på museet på ett antal år. Utställningstiteln hänvisar till att de enskilda konstnärskapen, men också kvinnliga konstnärers situation i stort, här ställs under nytt ljus.

SAMTIDA YTOR. Nyförvärv grafik

Kabinettet, våning fem, 20 april–18 september

Curatorer: intendent Eva Nygårds och föremålsregistrator Kalle Andersson

I vårens och sommarens grafikutställning presenterades ett antal nyförvärv till museets samling. I utställningen visades grafiska blad av bland andra Karin Mamma Andersson, Jacob Dahlgren, Marie-Louise Ekman, Jockum Nordström och Tal R.

CLOSE YOUR EYES AND TELL ME WHAT YOU SEE

Falkhallen, 1 juni–21 augusti

Curator: intendent Johan Sjöström

Close Your Eyes and Tell Me What You See var en grupputställning med internationell samtidskonst. Tolv konstnärer från tio länder medverkade. Gemen-samt för konstnärerna är ett intresse för blick, perception, landskap och materialitet. Ett genomgående tema är kopplingen mellan seende och kunskap liksom mellan öga och värld. Merparten av verken är tillkomna de senaste åren men rymde även några verk särskilt producerade för utställningen. Delta-gande konstnärer var: H C Berg (f 1971, Finland), Aurora Reinhard (f 1975, Finland), Ashley Bickerton (f 1959, Barbados), Delphine Reist (f 1970, Schweiz), Karen Grainger (f 1966, Storbritannien), Kim Simonsson (f 1974, Finland), Yao Lu (f 1967, Kina), Lieko Shiga (f 1980, Japan), Sachiko Kodama (f 1970, Japan), Daniel von Sturmer (f 1972, Nya Zeeland), Sonja Nilsson (f 1977, Sverige) och Pablo

Valbuena (f 1978, Spanien). Projektet presenterades i samarbete med Stiftelsen Pro Artibus och Åbo, Europas Kulturhuvudstad 2011.

JAN LÖÖF – BILDMAKAREN

Falkhallen, 17 september–5 februari 2012
Curator: enhetschef och intendent Anna Hyltze

Jan Lööf är en av Sveriges främsta tecknare och illustratörer och har med sina numera klassiska serier inspirerat en hel generation serieskapare, men det är kanske framför allt genom sina barnböcker som han blivit välkänd för den breda publiken. Höstens utställning på Göteborgs konstmuseum var den första omfattande presentationen av Jan Lööfs konstnärskap och visade originalillustrationer till flera barnböcker och serier tillsammans med nyproducerade tredimensionella teckningar ur hans senaste produktion. Modeller och dockor från tv-serien *Skrotnisse och hans vänner* visades i en särskild del i utställningen. I en minibio-graf visades förutom nämnda Skrotnisse även den numera kultförklarade tv-serien *Tårtan*. Den lekfulla utformningen, med storskaliga väggtapeter och scenografier skapade utifrån Jan Lööfs bilder, bjöd in besökarna till att ta del av utställningen med flera sinnen. Syftet var att ge flera infallsvinklar till ett mångfacetterat konstnärskap som rört sig fritt över genregränserna men alltid tycks ha tagit med sig sina skiftande erfarenheter in i nästa projekt. Publiken erbjöds delaktighet i utställningen genom ett quiz. Utställningspresentationen åtföljdes av en katalog med en omfångsrik bildpresentation och texter av Gustaf Cavallius, Carl Johan De Geer, Magnus Haglund, Anna Hyltze, Isabella Nilsson och Ulla Rhedin.

VILHELM HAMMERSHØI

Sal 20, våning sex, 24 september 2011–2 september 2012
Curator: intendent och forskningsledare Per Dahlström

Hösten 2011 öppnade en liten utställning med verk av den danske konstnären Vilhelm Hammershøi. Två verk från Göteborgs konstmuseum visades tillsammans med fyra målningar inlånade från Den Hirschsprungske Samling i Köpenhamn.

Den danske målaren Vilhelm Hammershøi (1864–1916) är en av de mest säregna nordiska konstnärerna från sekelskiftet 1900. Både hans motivval och hans palett skiljer sig påtagligt från andra konstnärer i hans samtid. Hammershøi är både modern och otidsenlig. De stilla rummen och det lågmälda uttrycket har tydliga referenser till holländskt 1600-talsmaleri och påminner om det danska guldåldersmaleriet från början av 1800-talet. Men i rumsgestaltningen finns också subtila japanska referenser som, liksom överraskande och spektakulära beskärningar, pekar framåt mot modernismen. Konstnärens mest omtalande verk är hans stilla, tomma interiörer, ibland störda genom närvaron av en ensam figur. Bilderna är målade i ett litet tonomfång. De glest möblerade rum-

Close Your Eyes and Tell Me What You See, Falkhallen. Foto: Hossein Sehatlou.

Jan Lööf – bildmakaren, Falkhallen. Foto: Hossein Sehatlou.

men utstrålar en nästan hypnotisk tystnad och en känsla av melankoli. Motiven kommer oftast från hans eget hem men inget är tillfälligt. Interiörerna är iscensatta och noggrant övervägda. I verkligheten var inredningen inte så sparsam som hans bilder antyder.

ELISABETH, KRISTINA OCH MARIE

Kabinettet, våning fem, 1 oktober 2011–8 januari 2012
Curatorer: intendent Eva Nygårds och föremålsregist-rator Kalle Andersson

Göteborgs konstmuseum tog 1933 emot landssekreterare Konrad Peter Lundblads porträttsamling med över 13 000 grafiska blad som testamentarisk gåva. Villkoret för donationen var att samlingen, som främst består av kopparstick, skulle hållas samlad. I samband med överlämnandet anordnades en utställning med valda blad ur samlingen. Den senaste utställningen som till sitt innehåll helt bestod av verk från Lundblads samling gjordes 1935. Då visades politiska karikatyrer. På årets utställning ingick istället ett urval porträtt av tre drottningar från tre århundraden: Elisabeth I av England, Kristina av Sverige och Marie Antoinette.

I motsats till många andra av samlingens avporträtterade personer presenteras dessa tre i många olika sammanhang och skeden i livet, i vissa fall från ung prinsessa fram till sin död. Gemensamt för de tre regenterna är att de alla var välkända och omdebatterade från tidig ålder genom historien till idag.

FRIDA KAHLO & DIEGO RIVERA. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art

Sal 22, 23 och 24, våning sex, 23 oktober 2011–22 januari 2012

Curator: intendent och forskningsledare Per Dahlström

Göteborgs konstmuseum presenterade hösten 2011 för första gången i Sverige en utställning där de mexikanska konstnärerna Frida Kahlo och Diego Rivera visas tillsammans. Verken på utställningen tillhör Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art. Samlingen skapades av makarna Gelman som båda utvandrade från Europa till Mexiko i slutet av 1930-talet. Paret gifte sig 1941 och blev stora konst-

samlare och mecenater.

Frida Kahlo (1907–1954) och Diego Rivera (1886–1957) är idag konstvärldens kanske mest omskrivna par. Deras äktenskap var händelserikt och är kringspunnet av en omfattande mytbildning. Relativt okänd under sin livstid har Frida Kahlos popularitet de senaste decennierna ökat lavinartat. Hon är mest känd för sina självporträtt som ofta antas handla om ett privat emotionellt lidande. Men förutom att vara djupt personliga berör de också politik, nationell identitet, mångkultur och feminism, något som gjort hennes konstnärskap mycket aktuellt i en samtida kontext.

När paret gifte sig 1929 var den tjugo år äldre Diego Rivera redan en av det mexikanska muralmåleriets förgrundsfigurer. Han reste till Europa några år efter sekelskiftet 1900 men återvände efter den mexikanska revolutionen 1921 för att engagera sig i det stora muralmåleriprogrammet för offentliga byggnader som den nya regimen satt igång. Han skildrade gärna arbetarmotiv och indianska gruppers kamp mot koloniala strukturer. Stilen är berättande och socialrealistisk i förkolonial mexikansk tradition med influenser från italienska renässansfresker.

Utställningen visade ett trettiotal centrala verk från de båda konstnärernas produktion tillsammans med samtida fotografier. Här ingick ett antal av Kahlos mest kända självporträtt samt betydande och sällan visade målningar av Rivera.

STENA 15. Sten A Olssons Kulturstipendium 1996–2011, Jubileumsutställning

Etagera, 3 december 2011–19 februari 2012
Curator: Sune Nordgren
Projektledare: intendent Johan Sjöström

Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur firade femton år med en jubileumsutställning cure-rad av Sune Nordgren. Bland alla de konstnärer som fått Sten A Olssons kulturstipendium för bildkonstnärer valdes åtta ut för att spegla den samtid som priset representerar. Konstnärerna har alla anknytning till Västsverige men arbetar internationellt. De flesta av verken som visades var nya, några skapade speciellt för utställningen. Medverkade konstnärer var Monica Englund (f 1935), Jens Fänge (f 1965),

Annika von Hausswolff (f 1968), Eva Hild (f 1966), Jarl Ingvarsson (f 1955), Maria Lindberg (f 1958), Mikael Olsson (f 1969) och Ola Åstrand (f 1959).

DRÖMBOK

Studio 2, årets början–20 februari
Curator: intendent Philippa Nanfeldt

På utställningen visades Kerstin Hedeby's illustrationer till Lennart Hellsings bok *Drömbok* (1967).

MIN KONSTHISTORIA

Studio 2, 5 mars–9 april
Curatorer: konstpedagog Freja Holmberg och konstpedagog Björn Westerlund

Ungdomar i åldern tretton till nitton år arbetade inom det konstpedagogiska projektet Mitt konstmuseum med egna tolkningar, kommentarer och parafraaser på konstverk i museets samlingar. I arbetet ingick också att ungdomarna själva var delaktiga i utställningens tillkomst.

STRECKET

Studio 2, 27 april–5 juni
Curatorer: konstnär Malin Bogholt och konstnär Susanne Thornell

En utställning arrangerad av KULF (Kultur i förskolan). Två- och tredimensionella bilder skapade av femåringar i stadsdelarna Bergsjön och Lärjedalen visades. Barnen hade arbetat tillsammans med en konstnär på temat "streck".

**VAD, HUR OCH FÖR VEM?
Konstpedagogikens historia på Göteborgs konstmuseum**

Studio 2, 18 juni–12 september
Curator: intendent Philippa Nanfeldt

En presentation av forskningsresultaten i *Skiascope 4*. Med fotografier, museilådor, rekvisita som använts i lektionssammanhang, elev- och lärarhandledningar med mera exemplifierades den pedagogiska verksamheten från 1940-talet fram till idag.

HAT VS FAVORIT

Västra kupolhallen, 16 november 2011–15 januari 2012
Curatorer: konstpedagog Freja Holmberg och konstpedagog Björn Westerlund

Elisabeth, Kristina och Marie, Kabinettet, våning fem. Foto: Hossein Sehatlou.

Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art, våning sex. Foto: Hossein Sehatlou.

Liksom Min konsthistoria var Hat vs favorit en del i projektet Mitt konstmuseum, där ungdomar i åldern tretton till nitton år valde ut konstverk ur museets slutna magasin. I utställningen visades verken och ungdomarnas reflektioner kring dem.

STENASALEN

Stenasalen är Göteborgs konstmuseums rum för ung samtidskonst.

MAJA HAMMARÉN. Storyteller – journalisten som ville vara en björn

Stenasalen, 19 januari–27 mars
Curator: intendent Johan Sjöström

I det nya videoverket *Journalisten som ville vara en björn* från 2011 möter Maja Hammarén (f 1978) radiojournalisten Eric Schüldt i ett samtal om bikupor, självscensättning och storstadsmänniskans dröm om lugn och exotisk avskildhet. Som ofta i Hammaréns konst sker en glidning mellan dokumentär, porträtt och påstående. Utställningen innefattade även nya textverk. Hammarén är bosatt och verksam i Göteborg.

ANDREAS GEDIN. Sharing a Square

Stenasalen, 6 april–5 juni
Curator: intendent Johan Sjöström och vikarierande intendent Karen Diamond

Andreas Gedins (f 1958) separatutställning på Göteborgs konstmuseum rymde videoverk, dokument och skulpturer och sammanföll med hans disputation vid Konstnärliga fakulteten vid Göteborgs universitet. För hans forskningsarbete som doktorand har den ryske filosofen och litteraturteoretikern Michail Bachtin haft en avgörande betydelse, i synnerhet för Gedins sätt att förhålla sig till text, de egna verken och källmaterial.

CAROLINA FALKHOLT. Materialutmattning

Stenasalen, 15 juni–28 augusti
Curator: vikarierande intendent Karen Diamond

Konstnären Carolina Falkholt (f 1977) har med sin bakgrund i graffiti, performance och elektronika utvecklat en arbetsmetod som på ett särpräglat sätt

involverar bild, musik och rumsligheter i ett kreativt och dynamiskt flöde. I utställningen *Materialutmattning* sammanfogade Falkholt nya arbeten med omkonfigurerade verk från tidigare projekt. Presentationen bestod bland annat av en ny platsspecifik väggmålning med skulpturala element och storskaliga målningar på formskurna linoleummattor samt collage skapade tillsammans med konstnärskollegan Magnus Gustafsson.

GÖTEBORGS INTERNATIONELLA KONSTBIENNAL. Chen Chieh-jen

Stenasalen, 10 september–13 november

Göteborgs konstmuseum var tillsammans med Röda Sten konsthall, Göteborgs Konsthall och Konsthallen – Bohusläns museum en av arenorna för Göteborgs Internationella Konstbiennial 2011. Med det övergripande temat: *Pandemonium – Art in a Time of Creativity Fever* var curatorn Sarat Maharajs ambition att ge konstnärer, curatorer, teoretiker och besökare tillfälle att reflektera över den turbulens som råder i världen idag. I Stenasalen visades den taiwanesiska konstnären Chen Chieh-jens filminstallation *Empire's Borders II-Western Enterprises, Inc.* där han återknyter till sin fars liv som hemlig soldat i kommandogruppen Western Enterprise som skapades av amerikanska CIA i Taiwan i syfte att invadera Kina under 1950-talets kalla krig. Chen Chieh-jens filminstallationer är dokumentärer såväl som fiktiva utforskningar av den globaliserade världens stängda gränser och nedtystade berättelser.

STEN A OLSSONS KULTURSTIPENDIUM 2011. Henrik Håkansson

Stenasalen, 3 december 2011–29 januari 2012
Curator: intendent Johan Sjöström

2011 års Stenastipendiat var konstnären Henrik Håkansson (f 1968) som öppnade en separatutställning med nya verk, bland annat en vindtunnel för höghastighetsfotografering av flugor. I stipendiemotiveringen kan bland annat läsas: "Henrik Håkanssons konstnärliga experiment är gestaltningar där ett slags yttre scenografi och utbyte med forskningsprojekt blir medel för att ifrågasätta begrepp som objektivitet

och sanning kopplade till vår bild av naturens tillstånd, moral, möjligheter och hot. [...] Hans verk har drag av subtil ekoaktivism och hans referenser rör sig initierat inom konst, vetenskap, film och musik.”

OMHÄNGNINGAR

Liksom tillfälliga utställningar är hängningar av den fasta samlingen ett fönster mot publiken där museets verksamhet och samling förmedlas. Då museet förfogar över samlingar från 1400-tal till nutid, svenskt och internationellt och olika medier från grafik, teckning, måleri och skulptur till fotografi, video och installationer, finns stora möjligheter att låta den samtida konsten gå i dialog med den äldre. Ett urval av museets stora samling hänger alltid framme i salarna med sina skilda delar som Fürstenbergska galleriet, den franska samlingen, det nordiska 1880- och 1890-talsmåleriet, Göteborgskolorismen, holländskt och flamländskt 1600-tal, 1700-talssamlingen, Düsseldorfmåleri, romantiken och dansk guldålder med mera. Genom omhängningar med oväntade möten och alternativa urval vill museet anlägga nya perspektiv på konsten. Omhängningar görs också i samband med utlån då egna eller inlånade ersättningsverk tillfälligt kan hängas upp. Eftersom museet lider brist på utrymmen för större tillfälliga utställningar används ofta Etagera, där den moderna samlingen annars visas, för utställningar. Då den moderna samlingen saknar ett fast utrymme har det varit angeläget att på andra sätt aktivera denna del av samlingen. Under året gjordes en radikal omhängning av Skulpturhallen då bland annat Carl Milles *Indianhuvud* fick lämna plats åt samtida konstnärliga ingrepp. Även i Rembrandtrummet tillfördes samtida verk i hängningen, så som tidigare skett i Romantiken. Syftet är att finna beröringspunkter mellan gammalt och nytt där sammanställningen kan ge nya perspektiv åt båda och skapa en rikare, kunskapsalstrande upplevelse i museet. I urvalet strävar museet mot en generell bredd av riktningar och uttryck, en ökad jämlikhet i balansen mellan manliga och kvinnliga konstnärer samt en stärkt representation av minoriteter.

SKULPTURHALLEN

19 mars–tills vidare

Curator: intendent och enhetschef Anna Hyltze

En radikal omhängning av Skulpturhallen gav plats åt en rad intressanta nyförvärv och donationer som gjorts under de senaste åren. Hallens arkitektur ger möjlighet att tänka monumentalt och arbeta platsspecifikt med storskaliga verk som Cajsa von Zeipels *Seconds in Ecstasy* (2010), Ulf Rollofs *Bälg IV* (1989) och Jone Kvies *Oracle* (2010). Ambitionen var inte bara att låta betraktaren ställas inför storskaliga verk, utan också att kunna komma nära de tredimensionella verken i mer intima möten. En

Stena 15. Sten A Olssons Kulturstipendium 1996–2011, Jubileumsutställning, Etagera. Foto: Hossein Sehatlou.

Vad, hur och för vem? Konstpedagogikens historia på Göteborgs konstmuseum, Studio 2. Foto: Hossein Sehatlou.

målsättning med omhängningen var att visa på bredden i det skulpturala uttryckssättet och presentera olika konstnärliga praktiker och material. Det var också centralt att låta senare års förvärv möta äldre verk ur samlingarna för att skapa nya möten och därmed öppna för dialog mellan verken. Med en tonvikt på modern och samtida skulptur tar presentationen i Skulpturhallen nu sitt avstamp i Aristide Maillols kvinnotorso *Sommaren* från 1910, som tydligt vittnar om en ny, modern formförståelse, och fram ett sekel till 2010. I samband med att Skulpturhallen hängdes om och gav utrymme åt enbart tredimensionella verk togs Carl Kylbergs och Karl Isaksons målningar ned från de båda kupolhallarna.

Verk: Anastasia Ax, *Trunk*; Thomas Broomé, *Äggskalspojken*; Alexander Calder, *Mobil*; Lena Cronqvist, *Skvallerbytta*; Jens Fänge, *Vattenpipa*; Lars Hansson, *Djuret*; Annika von Hausswolff, *Domestic Sculpture*; Katrine Helmersson, *Drömmens navel*; Gerhard Henning, *Ingeborg*; Klara Kristalova, *Svartek*; Jone Kvie, *Oracle*; Sivert Lindblom, *Skulptur*; Aristide Maillol, *Sommaren*; Mariana Manner, *Ledstång*; Marino Marini, *Ryttare*; Carl Milles, *Folke Filbyter* och *Solsångare*; Henry Moore, *Familjegrupp*; Louise Nevelson, *Totem I*; Astrid Noack, *Stående kvinna*; Ulf Rollof, *Bälg IV*; Magnus Wallin, *Sport*; Lars Widenfalk, *Drömmarnas huvud*; Cajsa von Zeipel, *Seconds in Ecstasy*.

ÖVRE, VÄSTRA TRAPPHALLEN

Hösten 2011–tills vidare

Curator: intendent och forskningsledare Per Dahlström

I samband med omgestaltningen av Skulpturhallen plockades samtliga målningar av Karl Isakson och Carl Kylberg, som visats i kupolhallarna, ned. Ett urval av dessa flyttades senare till sal 27, det vill säga övre, västra trapphallen på våning sex. Isakson och Kylberg brukar anses ha inspirerat den generation av konstnärer som på 1920-talet studerade för Tor Bjurström på Valands konstskola och som senare benämnts Göteborgskolorister. Verk av Isakson och Kylberg kan nu ses i anslutning till salarna med Göteborgskolorister.

REMBRANDTRUMMET

Januari 2011–tills vidare

Curator: intendent och forskningsledare Per Dahlström

Från den 10 april 2010 till den 9 januari 2011 visades utställningen *Rembrandt. Riddarens återkomst* i Rembrandtrummet på våning fem. Utställningen sammanställdes när målningen *Riddaren med falken* återvände till Göteborgs konstmuseum efter en längre tids konservering på The Getty Conservation Institute i Los Angeles.

Tre lager fennissa med smuts emellan hade avlägsnats med resultatet att målningen blivit mycket klarare i lystern och färgerna framstår tydligare. Efter utställningens slut gjordes en nyhängning i salen. *Riddaren med falken* fick sällskap av ett stort familjeporträtt av Juriaen Ovens (GKM 0746) men också av Anthonis van Dycks *Präst i korkåpa* (GKM 0933) samt ett par 1600-talsporträtt av okänd konstnär (GKM 0746 och GKM 1811). En vägg ägnas åt stilleben med ett tjugotal målningar från olika tider samt ett samtida fotografiskt verk av Esko Männikkö, hängda tätt i ett ”collage”. Övriga målningar som visas i rummet är Adriaen Pietersz van der Vennes *Nässlipare* (GKM 0086) och *Konungarnas tillbedjan* (GKM 0745) tillskriven Rembrandts skola.

PEDAGOGIK

LEKTIONSVERKSAMHET

Skolverksamhet

Göteborgs konstmuseum genomförde 722 lektioner för skolklasser inom förskola till och med gymnasium. 233 av dem innehöll ett pass i verkstaden eller utgjorde en speciell, tillfällig satsning. 635 av lektionerna var reserverade för Göteborgskolorer och kostnadsfria för dem i enlighet med den gemensamma lektionssatsningen i Göteborgs Stad, finansierad av kulturnämnden. Bland de resterande skolorna dominerade de från Västra Götalandsregionen. Alla lektioner i utställningarna

Jan Lööf – bildmakaren och *Frida Kahlo & Diego Rivera* förlades utanför öppettid för att undvika krockar med den allmänna publiken. Vid höstterminens start lanserades Lärarsidorna på www.musilektioner.se, med bland annat lärarhandledningar på olika teman.

Bokade vuxengrupper

Under året bokade 155 vuxengrupper visning på museet. *Frida Kahlo & Diego Rivera*-utställningen stod för 80 av bokningarna. Även utställningarna *I nytt ljus. Kvinnliga konstnärer ur samlingarna* och *Jan Lööf – bildmakaren* lockade grupper att boka, liksom samlingarna med Fürstenbergska galleriet och Höjdpunkter i samlingarna som de mest frekventa valen.

Allmänna visningar

Under året genomfördes 162 allmänna visningar. För att kunna hantera de stora grupperna förlades visningarna av *Ivan Ivarson-* och *Jan Lööf-*utställningarna till hörsalen som introduktioner till PowerPoint-bilder. Under våren var teman för de allmänna visningarna Singoalla (Carl Larsson), Martin Gustavsson och Skulpturhallen. Under sommaren var temat Nordisk konst med visning även på engelska på söndagar. Inga allmänna visningar erbjöds till *Frida Kahlo & Diego Rivera* beroende på lokal-, logistik- och personalmässiga skäl. Däremot fanns pedagoger som extrapersonal i utställningen för att informera och vägleda. De populära bebisvisningarna för föräldralediga fortsatte, med fyra visningar under våren och fyra under hösten. Årets syntolkade visningar var inte lika välbesökta men två per termin genomfördes. Under *Jan Lööf – bildmakaren* genomfördes en framgångsrik satsning på familjevisningar varje lördag klockan 13.

Lovverksamhet

Under sportlovet hölls Färgfrossa med visning och verkstad och under höstlovet Serieverkstad med avstamp i *Jan Lööf – bildmakaren*.

Helgaktiviteter

Under *Jan Lööf*-utställningen genomfördes en satsning på öppna verkstäder för barn på två tider varje söndag med skiftande tema. Programmet inleddes med en kortare visning. En övre gräns på max 15 barn per tillfälle sattes för att kunna garantera kvalitet. Behov och efterfrågan på fler öppna verkstäder tydliggjordes. Totalt erbjöds 31 verkstadstillfällen att välja mellan under hösten.

Hat vs favorit, Västra kupolhallen. Foto: Hossein Sehatlou.

Carolina Falkholt. Materialutmattning. Stenasalen. Foto: Hossein Sehatlou.

PROJEKT

Mitt konstmuseum

Ungdomsprojektet Mitt konstmuseum, för tretton- till nittonåringar med stöd från Kulturrådet, genomförde sitt andra och sista projektår. Slutmålet var en utställning i Västra kupolhallen till vilken ungdomarna själva fick välja verk ur museets magasin. De höll också flera visningar i sin utställning. Konstpedagoger träffade ungdomarna varje onsdagskväll för workshop, samtal om konst, studiebesök, filmvisningar med mera. Ungefär tio ungdomar slöt upp vid varje träff. Projektet syftar till att göra ungdomar hemmastadda på en konstinstitution, låta deras röster höras på museet och använda museet som en plattform för att mötas oavsett bakgrund.

KURSER

Folkuniversitetet

Under året genomförde museets konstpedagoger fem kurser i konsthistoria för Folkuniversitetets räkning i museets salar.

SEMINARIER

Konstpedagogik. Historia – former – framtid

Den 17 oktober anordnade Göteborgs konstmuseum ett seminarium med utgångspunkt i *Skiascope 4. Konstpedagogik*, där intendent för pedagogik Philippa Nanfeldt föreläste utifrån sin text i *Skiascope*. Vid flera andra tillfällen presenterades också forskningsresultaten till bilder för museets personal, timanställda konstpedagoger och annan personal från Göteborgs konstmuseum och Göteborgs Konsthall, kulturförvaltningens museipedagoggrupp, kultursamordnare från Göteborgs samtliga stadsdelar samt Kollegiet för konstarter och lärande.

SÄRSKILDA HÄNDELSE

Värdskap

Utställningarna *Jan Lööf – bildmakaren* och *Frida Kahlo & Diego Rivera* bemannades med värdar i form av konstpedagoger. Dessa hade i uppgift att kontrollera att besökare löst entréavgift, garantera konstverkens och besökarnas säkerhet samt finnas till hands för att svara på frågor och berätta om utställningen.

Barnkalas under Kulturkalaset

I samarbete med Stadsbiblioteket genomförde konstpedagoger öppen verkstad under sex dagar på Kulturkalaset Barnkalas i Trädgårdsföreningen. Deltagarna fick göra knappar (pins) med Jan Lööf-bilder. Göteborgs konstmuseum såg dessa aktiviteter som ett bra sätt att påannonsera *Jan Lööf*-utställningen.

EVENEMANG

FÖREDRAG VID GÖTEBORGS KONSTMUSEUM

Jan Lööf – bildmakaren

Intendent och enhetschef Anna Hyltze
Hörsalen 19 oktober

Skrotnisse och konceptkonsten

Författare och kulturskribent Magnus Haglund
Hörsalen 26 oktober

Jan Lööfs bilderboksvärld. Om fiffiga pojkar, naiva gubbar och en och annan modig flicka

Bilderboksforskare Ulla Rhedin
Hörsalen 9 november

Innanför och utanför traditionen – om serietecknaren Jan Lööf

Museichef Isabella Nilsson
Hörsalen 30 november

FÖREDRAG FÖR KONSTMUSEETS VÄNNER

Konstkursen under hösten på temat *Från verkstad till salong* innehöll följande föredrag i Hörsalen:

Jan Lööf-utställningen på Göteborgs konstmuseum

Intendent och enhetschef Anna Hyltze
19 mars

En samling i samlingen. Två tusen barnboksbilder på Göteborgs konstmuseum

Intendent Philippa Nanfeldt
3 oktober

Innanför och utanför traditionen – om serietecknaren Jan Lööf

Museichef Isabella Nilsson
10 oktober

Hanna Pauli. Konstnär i verkstad och salong

Koordinator Britt-Marie Widén
24 oktober

Frida Kahlo och Diego Rivera

Intendent och forskningsledare Per Dahlström
31 oktober

Munchs grafik. Experimenterande med olika tekniker och nyskapande av välkända motiv

Intendent Eva Nygårds
7 november

Bildanalysens koder. Hur tolkar man konst från olika epoker, hur knäcker man dess koder? Hur analyserar man äldre konst och dess bildspråk?

Konstpedagog Katarina Jansson Hydén
14 november

FÖREDRAG UTANFÖR GÖTEBORGS KONSTMUSEUM

Funktioner

Museichef Isabella Nilsson

Sten A Olssons Kulturstipendium 2011. Henrik Håkansson, Stenasalen. Foto: Hossein Sehatlou.

Den omhängda Skulpturhallen med Cajs von Zeipels Seconds in Ecstasy (2010) i förgrunden. Foto: Hossein Sehatlou.

Föredrag om museer och lokaler, Uppsala konstmuseum 7 mars

Milles – ifrågasatt monument

Museichef Isabella Nilsson
Föredrag för Sällskapet Gnistan, Göteborg 5 april

Framtid, Forskning, Förvärv

Museichef Isabella Nilsson
Föreläsning vid Senioruniversitetet, Göteborg 12 september

Göteborgs konstmuseum – ett konstrikt museum

Museichef Isabella Nilsson
Föredrag för Moderata Seniorer, Göteborg 16 november

Presentation av årets Stenastipendiat, Henrik Håkansson

Museichef Isabella Nilsson
Göteborg 2 december

Alf Lindberg och 1980-talets häftiga måleri

Forskare Kristoffer Arvidsson
Föreläsning vid seminariet Det svenska konstfältet 1975–2011, Forskargruppen SEC i samarbete med Historiska och Konstvetenskapliga institutionerna, Uppsala universitet 26 januari

När konsten inte talar för sig själv. Konstmuseer och pedagogik

Forskare Kristoffer Arvidsson
Anförande samt deltagande i paneldiskussion under kvällsseminarium om pedagogik och barnkultur med release av *Skiascope 4*, Bonniers Konsthall, Stockholm 11 maj

Carlo Derkert i efterkrigstidens konstpedagogiska landskap

Forskare Kristoffer Arvidsson

Föreläsning vid seminariet Perspektiv på Carlo Derkert, Kungliga Biblioteket, Stockholm 3 november
Kristoffer Arvidsson föreläste på ett seminarium om den legendariske konstpedagogen Carlo Derkert, verksam vid bland annat Nationalmuseum och Moderna Museet under andra halvan av 1900-talet. Seminariet arrangerades av Annika Öhrner och Kungliga Biblioteket i samarbete med Moderna Museet. Seminariebidragen publiceras som essäer i ett specialnummer av tidskriften *Biblis* under 2012.

Konsten pratar

Intendent Philippa Nanfeldt
Konsten on-line, seminarium arrangerat av Riksutställningar och Läns museet Gävleborg, Gävle 27–28 november
Intendent Philippa Nanfeldt presenterade projektet Konsten pratar, en mobilbaserad guide vid Göteborgs konstmuseum våren 2010 som hade ungdomar som huvudmålgrupp. Seminariet handlade om tillgängliggörandet av utställningar och samlingar på Internet.

Close Your Eyes and Tell Me What You See

Föreläsningsserie som anordnades av Göteborgs konstmuseum i samarbete med Stiftelsen Pro Artibus och Åbo Akademi i anslutning till att utställningen *Close Your Eyes and Tell Me What You See* visades i Åbo. I serien ingick följande föredrag:

Framtidsvision med tillbakablick

Intendent Johan Sjöström, curator, Göteborgs konstmuseum, Charlotte Cotton, curator, National Media Museum, Bradford
Moderator: Lars Berggren, professor i konstvetenskap Åbo Akademi 22 september

Konstpedagogik – curatorskap

Sissel Lillebostad, lektor, Konsthögskolan i Bergen, Mick Wilson, dekan, Graduate School of Creative Arts and Media, The National College of Art and Design, Dublin
Moderator: Hannah Kaihovirta-Rosvik, konstnär,

konstpedagog
Åbo Akademi 13 oktober

Konstens roll i samhället

Jeremy Beaudry, curator, *Manifesta 8*, assisterande professor, The University of the Arts, Philadelphia
Åbo Akademi 27 oktober

Förhållandet mellan konstnär och curator

Beti Žerovc, curator, Ljubljana Biennial of Graphic Art
Moderator: Paula Toppila, verksamhetsledare, Stiftelsen Pro Arte
Åbo Akademi 27 oktober

Kreativ curatering

Nicolaus Schafhausen, direktör, Witte de With Center for Contemporary Art Rotterdam
Åbo Akademi 24 november

Konst utanför institutioner

Jens Hoffman, direktör, Wattis Institute for Contemporary Arts, California College of the Arts, San Francisco
Moderator: Magdalena Malm, curator, Mobile Art Production, Stockholm
Åbo Akademi 24 november

SEMINARIER

Vem går till konsthistorien? Genusperspektiv på konst, kvalitet och karriär
Seminarium i samarbete med Nationella sekretariatet för genusforskning
Moderator: Gunilla Kindstrand
Hörsalen 9 april

Medverkande i panelen var forskare Kajsa Widegren, konstnär Annica Karlsson Rixon, forskare Linda Fagerström, museichef Ingemar Arnesson och Jonathan Habib Engqvist, IASPIS. Deltog gjorde även Eva Zetterman, lektor i konstvetenskap, Karlstad Universitet och Andrea Kollnitz, lektor i modevetenskap, Stockholms universitet.

Konstpedagogik. Historia – former – framtid

Moderator: professor Jeff Werner, Stockholms universitet
Hörsalen 17 oktober

I samband med utgivningen av forskningsenhetens fjärde nummer av skriftserien *Skiascope*, med tema konstpedagogik, bjöd museet in till ett

Lindansare uppträder under vernissage av utställningen **Strecket** i Falkhallen den 27 april.

Lektion under utställningen **Jan Lööf – bildmakaren** i Falkhallen.

heldagsseminarium om konstpedagogik i syfte att närmare granska och diskutera konstpedagogikens historia och teoribildning. Hur ser konstpedagogikens historia ut vid museerna? Vilka olika skolor och idéer har präglat den? Hur kan vi idag ta lärdom av historien? Vilka är visionerna och hur förhåller de sig till det som gjorts och tänkts tidigare?
Föreläsare var forskare Kristoffer Arvidsson, Loes Janssen, intendent, förmedling vid Van Abbemuseum, Eindhoven, Nederländerna, Emilie Karlsmo, forskarassistent i konstvetenskap vid Uppsala universitet, Karin Malmquist, intendent, förmedling vid Moderna Museet, Stockholm, intendent Philippa Nanfeldt och Patrik Steorn, postdoc-forskare vid Centrum för Modevetenskap, Stockholms universitet.

PROGRAMVERKSAMHET

Göteborgs konstmuseum har unika lokaler för programverksamhet där konserter, dans och uppläsningar ger överraskande möten mellan olika konstuttryck. Nytt från hösten 2011 är att programmen arrangeras med en tydligare koppling till samlingarna. Likaså har musik, dans och andra programinslag flyttats från söndagar till onsdagskvällar för att tillsammans med föreläsningar erbjuda fler och varierande program kvällstid. Kulturnatta var liksom tidigare år välbesökt; i år lockades 1 998 besökare under kvällen till museet.

Ensemble coordonnateu

Konstmusik och improvisation med studenter från Högskolan för scen och musik: Finn Loxbo (gitarr), Kim Aksnes (trumpet), Fröydis Dahlö (flöjt), Petter Västberg (elektronik), Trygve Lund (violin/flöjt), Naoko Sakata (piano) och Henrik Munkeby Nörstebö (trombon)
Etagera 30 januari

Riverrun med gäster

Riverrun (Lars Larsson – saxar, David Bäck – piano, Peeter Uuskyla – trummor) gästas av Biggi Vinkeloe
Etagera 6 februari

Riverrun gästas av Niclas Rydh
Etagera 13 feb

Riverrun gästas av Nina de Heney
Etagera 20 februari

Riverrun gästas av Johnny Wartel och Michael Lloyd
Etagera 27 februari

Kammarmusik

Kammarmusik med studenter från Högskolan för scen och musik: Henriette L Petersen (violin), Alma Möller (viola), Maja Mollander (cello). Musik av Beethoven samt Fredrik Hagstedt
Etagera 6 mars

Violinkonsert med Anna Lindal (violin) och Joar Skorpen (violin)

Uruppförande av Vinga-Passager komponerat av Mikael Forsman för Skulpturhallen och tillägnat violinisterna Anna Lindal och Joar Skorpen. Konsert i samarbete med Uruppförandeklubben Älvton i Ljungskile och med stöd av Musik i Väst Skulpturhallen 20 mars

Ways of Transmission

Performance av Maja Hammarén
Stenasalen 23 mars

Som en epilog till sin utställning *Storyteller. Journalisten som ville vara en björn* genomförde Maja Hammarén en performance i Stenasalen. Arrangemanget var den del av serien Ways of Transmission där Anthony Marcellini och Fredrik Svensk närmare undersökte performativa och diskursiva trösklar till samtida konst. Ways of Transmission består av en serie beställda performativa föreläsningar av konstnärer, curatorer, dansare och andra, i syfte att utforska nya kommunikations- och presentationsmetoder.

Duo-konserter

Duo-konserter med studenter från Improvisationsmusikerprogrammet på Högskolan för scen och musik: Maria Norseth Garli (röst), Finn Loxbo (gitarr), Donovan von Martens (kontrabas) och Joel Fabiansson (gitarr)
Etagera 4 maj

Materialutmattning

Ljudperformance av Carolina Falkholt i hennes utställning *Materialutmattning*
Stenasalen 17 augusti

Anders Hagberg Quartet

Anders Hagberg (flöjt, basflöjter, sopransax, matusi- och sälglöjter), Johannes Lundberg (kontrabas, sång), Göran Kroon (trummor, slagverk), Joona Toivanen (piano). Arrangemang i samarbete med Göteborg & Co under Kulturkalaset
Etagera 17 augusti

Måste Gud och Bach sitta med i säkerhetsrådet?

En kväll kring Dag Hammarskjöld
Jan Eliasson och Olof Buckard
Musik: Petra Lundin (violoncell), Magnus Ricklund (piano)
Etagera 27 september

Samtal mellan Jan Eliasson, diplomat och tidigare ordförande i FN:s generalförsamling, och Olof Buckard, satiriker och samhällsdebattör, om konstens, musikens och poesins betydelse för politiska vägval och om diplomatins funktion hos en ojämförbar statsman.

Vad ögat hör. Musikimprovisationer och konst

Helena Ek (röst), Anna Svensdotter (flöjt), Peter Janson (kontrabas), Johannes Nordholm (visning)
Våning fem 12 oktober

Kulturnatta, Göteborgs konstmuseum 14 oktober

Filmvisning av *Tårtan*
Hörsalen

Maratonvisning av den kultförklarade tv-serien *Tårtan* (1972) av Håkan Alexandersson och Carl Johan De Geer i utställningen *Jan Lööf – bildmakaren*. I huvudrollerna som de tre bagarbröderna ses Jan Lööf (Janos), Mats G Bengtsson (Hilding) och Krister Broberg (Frasse).

Duo Nå – Joar Skorpen (violin) och Maria Ingemarsson Berg (piano),
Musik av Josef Mathias Hauer, Mikael Forsman och Claude Loyola Allgén
Etagera

Sara Hallström och Kerro Holmberg läste ur sina diktsamlingar

Våning fem

Lektionen **Färg, ton, rörelse**, Etagera 1970. Omslagsbild till **Skiascope 4** med tema Konstpedagogik.

Mitt konstmuseum, workshop inför utställningen **Hat vs favorit**, Västra kupolhallen.

Nya Visor av och med Eva Borgström (sång), Dan Johansson (bas) och Camilla Åström (dragspel)

Etagera

Dansföreställning i samlingarna

Olika omständigheter samma verklighet
Balettakademien, Göteborg
Våning fem 14 december

INFORMATION OCH MARKNADSFÖRING

Informatören och marknadsföraren ansvarar för marknadsföring av och information om utställningar, museets samlingar, programverksamhet samt museet hemsida. Avdelningen arbetar även med intern information, annonsering och presskontakter. Information och marknadsföring hade under året en budget på 400 tkr, varav 100 tkr avsattes för produktion av en ny hemsida. Övriga 300 tkr fördelades på posterna: trycksaker, annonsering, övrig reklam och information samt översättning och arvode. För tillfälliga utställningar tillkommer en separat budget för marknadsföring.

Avdelningen bestod till och med augusti 2011 av en tillsvidareanställd informatör på 100 procent. I augusti projektanställdes en marknadsförare. Tjänsten övergick i november till en tillsvidaretjänst på 100 procent.

MEDIA

Kontinuerlig mediebevakning görs av företaget Infopaq där rapporter skickas ut månad för månad. Även blogginlägg och övrig webbpublicering registreras.

Göteborgs konstmuseum har under 2011 haft en mycket bra medietäckning med 699 publicerade artiklar jämfört med 2010 då antalet artiklar var 619. Utställningarna *Jan Lööf – bildmakaren* och *Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art* var de som fick bäst genomslag med ett hundratal artiklar var (*Frida Kahlo & Diego Rivera* 91, *Jan Lööf – bildmakaren* 99 samt 42 artiklar där båda utställningarna nämndes).

Fördelningen på artiklar i olika typer av press ser ut enligt följande: Storstadspress (201), prioriterad

landsortspress (222), landsortspress (158), fackpress (83), populärpress (23), nyhetsbyråer (12).

Exempel på press som bevakat museet under året är *Dagens Nyheter*, *Göteborgs-Posten*, *Metro*, *Svenska Dagbladet*, *Kulturnyheter*, *Sveriges Radio* och *TV4*.

Göteborgs konstmuseum har också haft 1 299 digitala träffar (blogginlägg och övrig webbpublicering). Även här stod utställningarna *Jan Lööf – bildmakaren* och *Frida Kahlo & Diego Rivera* för de flesta träffarna.

ANNONSERING

Annonseringen har bland annat skett i dagspress, riktade magasin inom konst och design samt mot turism. Göteborgs konstmuseum syns även i ett antal kalendarier som Artlover, goteborg.com, Konst i Göteborg, Konstkalendern samt Svenskt kulturarv. Under utställningarna *Jan Lööf – bildmakaren* och *Frida Kahlo & Diego Rivera* genomfördes extra satsningar gällande information och marknadsföring.

Jan Lööf – bildmakaren

Jan Lööf – bildmakaren marknadsfördes utomhus genom fasadvepa, digitala infartsskyltar, skyltning i Stadsbibliotekets entré och barnavdelning samt på Göteborgs turistbyrå. Affischering och skyltning genomfördes även i lokaltrafiken. Samtliga stadsdelsbibliotek nåddes av utskick av utställningsaffisch. I samband med Julstaden Göteborg marknadsfördes utställningen med en digital vepa över hela fasaden.

I tryckta medier marknadsfördes utställningen i *Bild & Bubbla*, *Bok & Bibliotek*, *Borås Tidning*, *Dagens Nyheter*, *Gaffa*, *Göteborg-Posten*, *Hallands Nyheter*, *Konstperspektiv*, *Kupé*, *Metro*, *Paletten*, *Resmål*, *Svenska Dagbladet* samt *ttela*.

På webben annonserades *Jan Lööf – bildmakaren* som Banner på konstperspektiv.se Därutöver var utställningen synlig på goteborg.com.

Frida Kahlo & Diego Rivera

Marknadsföringen av *Frida Kahlo & Diego Rivera* påbörjades tidigt med en fasadvepa och distribution av flyers i samband med Bok- & Biblioteksmässan i Göteborg. En större kampanj i tre delar följde, med

utomhusannonsering, annonser i tryck och på webben. Ett samarbete med Göteborgs & Co resulterade i en kampanj i Oslo, digitala infartsskyltar i Göteborg, synlighet på goteborg.com och en digital vepa över hela fasaden i samband med Julstaden Göteborg.

Frida Kahlo & Diego Rivera marknadsfördes utomhus genom fasadvepa, affischer och skyltning i lokaltrafiken, eurosizaffischer i centrum, plasmaskärmar på Ullevi, Kompassen och Landvetter flygplats. Utställningen marknadsfördes också genom skyltar i stadsbibliotekets entré och på Göteborgs turistbyrå. Samtliga stadsdelsbibliotek, konstskolor i Göteborg och kulturhus i Västra Götalandsregionen nåddes av utskick av utställningsaffisch.

I tryckta medier marknadsfördes utställningen i *Aftenposten*, *Alingsås Tidning*, *Berlingske*, *Bohusläningen*, *Borås Tidning*, *City Malmö*, *Dagens Nyheter*, *Faktum*, *Gaffa*, *Göteborgs-Posten*, *Göteborgs-Tidningen*, *Hallands Nyheter*, *Konstperspektiv*, *Kupé*, *Metro*, *Nya Lidköpings-Tidningen*, *Paletten*, *Sydsvenskan*, *ttela*, *Ulricehamns Tidning* samt Västra Götalandsregionen.

På webben annonserades *Frida Kahlo & Diego Rivera* i Banner på expressen.se/gt, gp.se samt Djungeltrumman.

WEBBPLATS

Göteborgs Stad har beslutat att samordna alla sina webbplatser och skapa en gemensam portal – goteborg.se, som ska vara tillgänglighetsanpassad och medborgaranpassad. Kulturförvaltningens webbplatser ingår i ett särprofileringsprojekt där all information ligger på samma server, i samma digitala miljö, men har en form och ett utseende som är anpassat till respektive institutions grafiska profil. Under våren 2011 lanserades som planerat Göteborgs konstmuseums nya webbplats. Webbplatsen har sedan lanseringen i juni haft 125 073 besökare varav 86 229 är unika besökare.

MARKNADSFÖRING

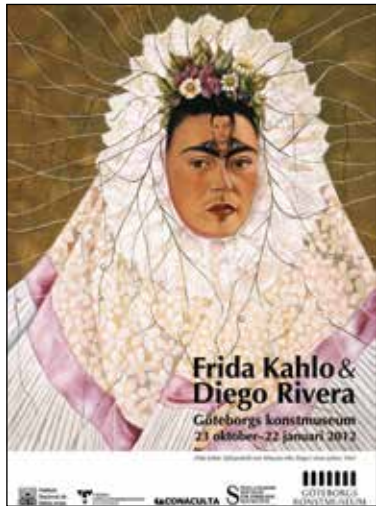
Marknadsföringen av årets femton utställningar innefattar utskick av vernissagekort, e-brevsutskick, digitala nyhetsbrev, Facebook, uppdatering av webbplats och plasmaskärm i entrén samt annonsering i *Göteborgs-Posten* och utvalda magasin. Under året har också 269 programpunkter riktade till allmänheten genomförts. Dessa har marknadsförts genom webbplatsen, nyhetsutskick, Facebook, uppdatering av plasmaskärm i entré, flyers samt uppdatering av kalendarier. Under året har också entrén fått en ny skylt med belysning. På fasaden har hållare för vepor monterats, vilket möjliggör annonsering av utställningar och samlingar mot Götaplatsen.

EVENEMANG

Under året har Göteborgs konstmuseum deltagit i Göteborgs kulturkalas, HBTQ-festivalen, Vetenskapsfestivalen och Kulturnatta.

Konsert med Duo Nå – Joar Skorpen (violin) och Maria Ingemarsson Berg (piano) – i Nedre etage under Kulturnatta den 14 oktober.

Annons från kampanjen för utställningen *Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art*.

FORSKNING

Under 2011 har fortsatt forskning vid Göteborgs konstmuseum kunnat säkerställas genom ett infrastrukturprojekt finansierat av Riksbankens Jubileumsfond (RJ) vid vilket forskare fil dr Kristoffer Arvidsson anställts som projektledare. Forskningsenheten finansierades under initieringsfasen 2008–2010 av Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur med två projektanställda forskare. Vid projektets utgång gick forskningsledare Jeff Werner vidare till Stockholms universitet som professor. Under 2011 har intendent fil dr Per Dahlström tillträtt som forskningsledare.

Under 2011 gavs ett nytt nummer (4) av museets skriftserie *Skiascope* med tema Konstpedagogik ut och ett seminarium med utgångspunkt i numret arrangerades vid museet. En release hölls även i Stockholm på Bonniers Konsthall den 11 maj i samband med ett seminarium om pedagogik och kultur. Redaktörer för *Skiascope 4* är Arvidsson och tidigare forskningsledare Werner. Werner har därutöver tillsammans med intendent fil dr Anna Tellgren vid Moderna Museet varit redaktör för *Representation och regionalitet. Genusstrukturer i fyra svenska konstmuseisamlingar*, en publikation i Kulturrådets skriftserie som med utgångspunkt i regionalitetsperspektiv undersöker genusrepresentation i fyra svenska museisamlingar med 1900-talskonst.

SKIASCOPE

Våren 2011 gavs en fjärde volym ut i skriftserien *Skiascope* med tema Konstpedagogik. Numret utgörs av två längre forskningsessäer av Kristoffer Arvidsson och pedagogikintendent Philippa Nanfeldt samt en inledning av Jeff Werner. Trots officiella deklARATIONER om konstpedagogikens betydelse har denna en svag ställning vid många museer. Pedagogiken tycks ofta komma i andra hand efter det arbete som anses viktigast: att göra utställningar. Dessutom är forskningen om konstpedagogik eftersatt. *Skiascope 4* tar ett grepp om forskningsfältet och historieskrivningen, och bidrar dessutom med ny forskning om ett högtintressant, tidigare helt utforskat material: Göteborgs konstmuseums pedagogiska verksamhet från 1864 till 2010.

Arvidsson undersöker i sin text "När konsten inte talar för sig själv. Konstmuseer och pedagogik" konstpedagogikens historia vid konstmuseerna ur ett internationellt perspektiv. Utgångspunkten är motsättningen mellan synsätten att konst talar för sig själv och därför inte behöver någon förmedlare och hävdandet av konstmuseet som en utbildningsinstitution som genom pedagogik ska överbrygga de hinder som finns för människor att ta till sig konst. Arvidsson beskriver olika synsätt och tecknar konstpedagogikens skiftande inriktning och roll i museerna från 1800-talets utbildande museer via modernismens reservat för den rena (estetiska) konstupplevelsen till det postmoderna konstmuseets fokus på kontextualisering (att visa konsten i ett berikande sammanhang).

Philippa Nanfeldt undersöker i sin text "Vad, hur och för vem? Konstpedagogikens historia på Göteborgs konstmuseum" hur den pedagogiska verksamheten vuxit fram och förändrats vid Göteborgs konstmuseum och dess föregångare Konstavdelningen vid Göteborgs Museum. Nanfeldt följer verksamheten från de första publika föreläsningarna, skolvervisningarna och allmänna visningarna via 1970-talets stora satsningar på barn- och ungdomsverksamhet till 1990-talets nedskärningar och 2000-talets återuppbyggnad av lektionsverksamheten. Nanfeldt uppmärksammar ett förändrat tonfall från undervisning och uppfostran till deltagande, men också en förskjutning av målgruppen från vuxna till barn och unga. Tidigare var syftet att bilda den vuxna allmänheten och fostra dess smak. Idag riktar sig konstpedagogiken i första hand till barn. Vad får det för konsekvenser för konstmuseernas roll som kunskapsinstitutioner för hela befolkningen?

Skiascope 4 är, liksom tidigare nummer, tvåspråkig med text på svenska och engelska. Skriften har distribuerats till inhemska bokhandlare, universitetsbibliotek, museer, bibliotek och universitetsinstitutioner samt till utvalda universitet och universitetsbibliotek runt om i världen.

Mottagandet av *Skiascope 4* har varit mycket positivt. Boken har visserligen erhållit få recensioner men varit desto mer uppmärksammas i branschnätverk. Liksom *Skiascope 1*, vars tema var museihängningar, verkar ämnet göra att projektet har svårare

att få uppmärksamhet i media, till skillnad från *Skiascope 2* och *3*, som lanserades tillsammans med två utställningar och recenserades av konstkritiker tillsammans med utställningarna i alla större dagstidningar. Att fånga upp ämnen som är angelägna inom branschen men som inte lyfts fram i media kan dock ge större respons på lång sikt. Det säger erfarenheten av *Skiascope 1* som använts som kurslitteratur vid flera konstvetenskapliga universitetsinstitutioner. *Skiascope 4* har kommenterats eller recenserats i bland annat:

- Johan Joelsson, "Konsten hjälper oss att förstå", *DIK forum* nr 8 2011 (intervju med Kristoffer Arvidsson).
- Mikael van Reis, "Tala för konsten", *Göteborgs-Posten* 2011-06-05.
- "Skiascope 4: Konstpedagogik för alla", *Konsttidningen* 2011-07-08. Numret har därutöver kommenterats på en rad bloggar.

FORSKNINGSPROJEKT

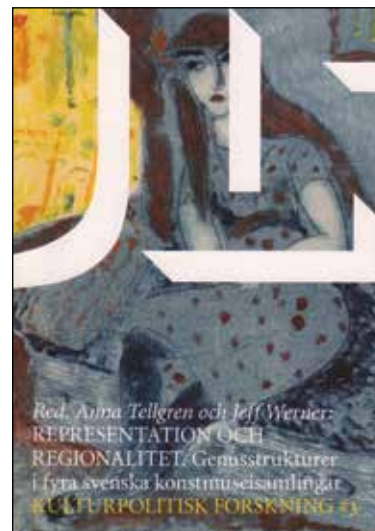
Forskningsavdelningen har under året främst arbetat med det RJ-finansierade infrastrukturprojektet Tillgängliggjord beståndsdatabas. Två forskningsprojekt har avslutats och publicerats: *Skiascope 4. Konstpedagogik* och *Representation och regionalitet. Genusstrukturer i fyra svenska konstmuseisamlingar*. Under året har Kristoffer Arvidsson därutöver arbetat med ett forskningsprojekt om förvärvshistorik. Förutom Arvidsson och Werner bidrar ett antal andra forskare i detta projekt som kommer att publiceras som *Skiascope 5* under 2012.

Tillgängliggjord beståndsdatabas

Hösten 2010 erhöll Göteborgs konstmuseum tillsammans med Röhsska museet två miljoner kronor i infrastrukturstöd för projektet Tillgängliggjord beståndsdatabas, med Göteborgs konstmuseum som anslagsförvaltare. Projektet påbörjades i januari 2011 med Kristoffer Arvidsson som projektledare och löper under två år. Vid Göteborgs konstmuseum arbetar förutom Arvidsson konservator Malin Borin och fotograf Hossein Sehatlou inom projektet. Projektet syftar till att upprätta en vetenskapligt granskad katalog över målerisamlingen tillgänglig via webben. Göteborgs konstmuseum har valt att inledningsvis rikta insatserna mot den Fürstenbergska samlingen, som tillföll museet i testamentarisk gåva från makarna Pontus och Göthilda Fürstenberg 1902. Arvidsson arbetar med forskningsdelen, som innefattar att skriva presentationstexter om verken, upprätta utställningshistorik och lista litteraturreferenser, information som sedan förs in i databasen. På motsvarande sätt granskar Borin verkens material, mått, kondition och för in uppgifter om detta i databasen. Konservator förbereder fotografering genom att plocka av ramar. Sehatlou fotograferar; även baksidor och påskrifter fotograferas. Största delen av den Fürstenbergska samlingen om 223 verk hade vid

Skiascope 4. Konstpedagogik/Art Education.

Representation och regionalitet. Genusstrukturer i fyra svenska konstmuseisamlingar.

årets slut fotograferats och granskats av konservator. Texter om verk av ett femtiotal konstnärer har författats av forskaren. Förberedelse för webbpublicering i eMuseumPlus har skett under ledning av föremålsregistrator Kalle Andersson i samverkan med Röhsska museet och Zetcom (det företag som levererar databasen). Forskningssekreterare Kerstin Stigmark från Riksbankens Jubileumsfond besökte Göteborgs konstmuseum den 23 september, på ett möte där enhetschef Anna Billing-Wetterlundh från Röhsska museet närvarade. Projektet fortsätter under 2012. Såväl fotografering som forskningsresultat kommer att ligga till grund för den bok om museets samling som planeras.

Förvärvshistorik

Under året har arbetet med ett forskningsprojekt med olika perspektiv på Göteborgs konstmuseums förvärvshistorik fortsatt. Deltagande forskare är förutom Kristoffer Arvidsson och Jeff Werner även professor emeritus Hans-Olof Boström, poet och bokhandlare Bue Nordström, fil dr Ludwig Qvarnström, universitetslektor Camilla Hjelm vid Stockholms universitet och Birgitta Flensburg, tidigare chef vid Göteborgs konstmuseum. Arvidsson skriver om Göteborgs konstmuseums identitet som donatorernas museum. Flensburg kopplar ett större grepp om museets förvärvshistorik i en undersökning av hur förvärven gått till, vad som styrts dem och vilka som varit ansvariga. Boström skriver om Fürstenbergska galleriets historia, hur det överfördes till Göteborgs Museum och senare till Göteborgs konstmuseum och frågar sig vilka principer som varit vägledande i installationsarbetet. Werner undersöker de så kallade Brödernas betydelse för museet. I brödraskapet ingick museichefen Axel L Romdahl och skeppsredaren Werner Lundqvist som donerade sin konstsamling till museet. Werner reflekterar också kring konstmuseisamlingen som fenomen. Nordström skriver om den danske poeten och konstnären Ole Kruse, som ingick i Brödraskapet. Qvarnström undersöker Hjalmar Gabrielsons självporträttsamling och dess väg in i museet. Hjelm har granskat hur grafiksamlingen kommit till. Numret beräknas kunna ges ut under våren 2012.

Representation och regionalitet

Forskningsrapporten *Representation och regionalitet. Genusstrukturer i fyra svenska konstmuseisamlingar* ingår i Kulturrådets rapportserie om Kulturpolitisk forskning. Redaktörer är Jeff Werner och Anna Tellgren. I serien presenteras resultat från ett projekt som finansierats med medel från Kulturrådets anslag för forskningsinsatser på kulturområdet. Projektet syftade till att undersöka genusrepresentationen i 1900-talssamlingar vid fyra svenska konstmuseer och hur denna förhåller sig till regionala skillnader, identiteter och berättelser: Moderna Museet i Stockholm, Göteborgs konstmuseum, Malmö konstmuseum och Norrköpings konstmuseum.

Rapporten visar att kvinnor är underrepresenterade i såväl konstmuseernas utställningar som samlingar. Studien visar också stora strukturella skillnader mellan museerna. Mästerverksmuseer premierar män. Ju starkare regional identitet, desto fler kvinnor släpps fram. Resultaten i rapporten lägger en metodisk grund för framtida studier och för vidare diskussioner kring genusstrukturer på de undersökta museerna.

De forskare som arbetat i projektet är fil dr Eva Zettermans (Karlstad universitet) som undersökt Göteborgs konstmuseums 1900-talssamling, fil dr Linda Fagerströms (Lunds universitet) som studerat Malmö konstmuseum, fil dr Andrea Kollnitz (Stockholms universitet) som skriver om Norrköpings konstmuseum och fil dr Martin Sundberg som granskat samlingarna på Moderna Museet. Projektet har fått stor medial uppmärksamhet, även internationellt. Några exempel på omnämnande är:

- "Antalet kvinnliga konstnärer utreds", *Barometern* 2010-07-07.
- "Antalet kvinnliga konstnärer utreds", *Meny* 2010-07-07.
- "Svenska konstsamlingar ska genusgranskas", *Kulturnyheter*, *Sveriges Television* 2010-07-07.
- *Sveriges Television*, *Västerbottensnytt* 2010-07-07.
- Jenny Damberg, Samlingar under lupp, *Svenska Dagbladet* 2010-07-08.
- "Antal kvinnliga konstnärer utreds", *Folkbladet* 2010-07-08.
- "Konstmuseet genusgranskas", *Sveriges Radio P4 Östergötland* 2010-07-08.

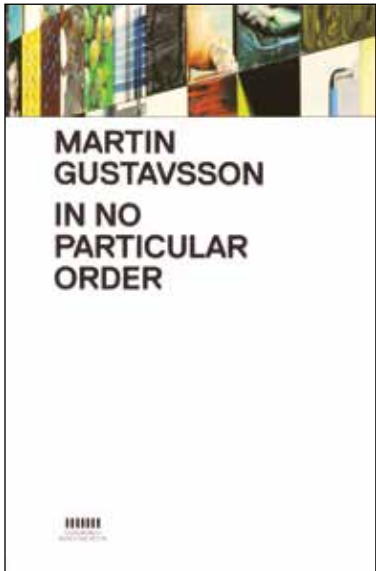
- ”Konsten att genusgranska”, *Norrköpings Tidningar* 2010-07-12.
- Matilda Gustavsson, ”Konstmuseet genusgranskas”, *Sydsvenskan* 2010-07-13.
- Judith H Dobrzynski, ”New Model? Swedes Probe, Museum Collections For Female Artists”, *Arts Journal* 2010-09-22.
- *Kulturnytt*, *Sveriges Radio* 2010-09-28.
- Clemens Bomsdorf, ”Sweden’s Second Sex. Research into gender gap in collections”, *The Art Newspaper* nr 216, september 2010.
- Renja Suominen-Kokkonen, recension, *Konsthistorisk tidskrift* volym 81, häfte 2 2012.

ÅRSTRYCK

I syfte att stärka museets kollektiva minne och stimulera till reflektion över verksamheten tog forskningsenheten 2010 initiativ till att återuppta publiceringen av årstryck, en verksamhet som varit vilande sedan 1967. Initiativet följdes upp under 2011 med ett nytt årstryck för verksamhetsåret 2010. Rapporter sammanställdes av Kristoffer Arvidsson tillsammans med enhetschef Anna Hyltze och formgavs av Ingrid Kornbakk. Årstrycket trycktes i en mindre upplaga (200 ex) för att distribueras till förvaltning, politiker, andra museer, bibliotek och arkiv. Den förstärkta dokumentationen kommer att underlätta framtida forskning om museet och dess verksamhet.

SEMINARIER

Göteborgs konstmuseum bjöd in till ett seminarium om konstpedagogik på Göteborgs konstmuseum måndag den 17 oktober som uppföljning av *Skiascope 4*. Syftet var att närmare granska och diskutera konstpedagogikens historia och teoribildning. Seminariet arrangerades av Kristoffer Arvidsson, Philippa Nanfeldt och intendent och enhetschef Anna Hyltze. Professor Jeff Werner var moderator. Nanfeldt och Arvidsson föreläste med utgångspunkt i sina texter i *Skiascope 4*. Därefter talade Karin Malmquist, intendent, förmedling vid Moderna Museet i Stockholm, på temat ”La Cour des miracles. Om publik, pedagogik och konst på Moderna Museet”. Emilie Karlsmo, forskarassistent i konstvetenskap vid Uppsala universitet, föreläste under rubriken ”Ändamålet helgar medlen? Smakfostran och kultur i folkhemmets Sverige”. Patrik Steorn, postdoc-forskare vid Centrum för Modevetenskap vid Stockholms universitet, talade om ”Konstpedagogik och kanon”. Loes Janssen, intendent, förmedling vid Van Abbemuseum, Eindhoven, Nederländerna, föreläste under rubriken ”Changing Roles. From Tradition to Curiosity”. Seminariet var fullsatt och mycket uppskattat, inte minst bland de många från hela Norden tillresta konstpedagoger och intendenten som deltog.

Katalog. *Martin Gustavsson. In No Particular Order.*

Katalog. *Close Your Eyes and Tell Me What You See.*

SAMVERKAN

Kristoffer Arvidsson träffade Jonas Ekeberg från nät-tidskriften *Kunstkritikk* i Göteborg den 28 mars.

Kristoffer Arvidsson har deltagit i workshop och möten med Zetcom för att diskutera utformningen av och förberedelserna för webbpublicering av databasen i eMuseumPlus. Mötena ägde rum på Stadsbiblioteket den 19 september och Röhsska museet den 20 september.

Forskningsavdelningen deltar i förberedelserna för att upprätta en audioguide vid museet. Olika typer av audioguidesystem har utprovats. Kristoffer Arvidsson deltog i en visning av systemet Audioindex på Göteborgs Stadsmuseum den 23 september.

Kristoffer Arvidsson träffade Kerstin Stigmark från Riksbankens Jubileumsfond som besökte Göteborgs konstmuseum den 23 september.

Kristoffer Arvidsson visade delar av samlingen och presenterade forskningen för studenter från Konsthögskolan Valand som under ledning av Fredrik Svensk, lärare i konst- och kulturteori, besökte museet den 12 oktober.

Forskningsavdelningen träffade representanter för Nasjonalmuseet i Oslo under ledning av forskningskoordinator Birgitte Sauge som besökte Göteborgs konstmuseum den 20 oktober.

Kristoffer Arvidsson hade möte med filmaren, författaren och socialantropologen Göran Odbratt i Stockholm den 28 oktober inför ett seminarium på Kungliga biblioteket.

Kristoffer Arvidsson träffade Stefan Hammenbeck med flera från Östergötlands museum för utbyte av erfarenheter av arbete med museidatabaser. Mötet ägde rum på Göteborgs konstmuseum den 15 december.

Forskningsavdelningen har deltagit i möten med representanter från Nationalmuseum i planering av kommande samarbete kring utställningar och forskningsprojekt. Möten hölls på Göteborgs konstmuseum den 5 oktober och 30 november.

Forskningsavdelningen har vid flera tillfällen deltagit vid det återkommande museiseminariet vid Institutionen för Kulturvetenskaper, Göteborgs universitet.

RUTINER

Forskningsavdelningen verkar för att dokumentation av utställningar och utlån ska registreras i databasen

så att utställningshistoriken automatiskt kompletteras efterhand.

PUBLIKATIONER

KATALOGER

Martin Gustavsson. In No Particular Order, redaktörer Karen Diamond och Johan Sjöström, Göteborgs konstmuseum, Göteborg 2011, 63 s. Texter av Isabella Nilsson och Ian White. ISBN 91-87968-72-X

Close Your Eyes and Tell Me What You See, redaktör Johan Sjöström, Göteborgs konstmuseum och Pro Artibus, Göteborg 2011, 91 s. Texter av Gunnar Broberg, Andréas Hagström, Ann Jäderlund, Johan Sjöström och Göran Torrkulla. ISBN 978-91-87968-74-7

Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art, redaktör Per Dahlström, Göteborgs konstmuseum, Göteborg 2011, 79 s. Texter av Isabella Nilsson, Annika Nordin och Eva Zetterman. ISBN 978-91-87968-76-1

BÖCKER

Jan Lööf – bildmakaren, redaktör Anna Hyltze, Göteborgs konstmuseum, Göteborg 2011, 123 s. Texter av Gustaf Cavallius, Carl Johan De Geer, Magnus Haglund, Anna Hyltze, Isabella Nilsson och Ulla Rhedin. ISBN 978-91-87968-75-4

Skiascope 4. Konstpedagogik, redaktörer Kristoffer Arvidsson och Jeff Werner, Göteborgs konstmuseums skriftserie, Göteborg 2011, 288 s. Texter av Kristoffer Arvidsson, Philippa Nanfeldt, Isabella Nilsson och Jeff Werner. ISBN 91-87968-73-8

Representation och regionalitet. Genusstrukturer i fyra svenska konstmuseisamlingar, Kulturpolitisk forskning nr 3, redaktörer Anna Tellgren och Jeff Werner, Kulturrådet, Stockholm 2011, 173 s. Texter av Linda Fagerström, Kennet Johansson, Andrea Kollnitz, Martin Sundberg, Anna Tellgren, Jeff Werner och Eva Zetterman. ISBN 978-91-85259-83-0

Stena 15, 1996–2011. Jubileumsutställning/Sten A Olssons kulturstipendium 2011/Jubileumsbok, redak-

tör Johan Sjöström, Göteborg 2011, 69 + 38 + 117 s.
Texter av Sara Michaëlsson och Magnus Haglund, Madeleine Olsson Eriksson, Sune Nordgren, et al. ISBN 978-91-979978-0-5

BIBLIOTEK

Göteborgs konstmuseum förfogar över ett unikt bibliotek med konstlitteratur – en samling som tillkommit inte minst genom utbyte av publikationer med andra museer. Under 2011 har Göteborgs konstmuseum fortsatt sitt utbyte av utställningskataloger med för närvarande 168 museer och institutioner över en stor del av världen. Museet gör även inköp av litteratur och får en del böcker i gåva. Biblioteket har fått cirka 250 nyförvärv under 2011. Göteborgs konstmuseum har omkring 2 550 böcker registrerade i den nationella databasen LIBRIS. Under året har registrering av de omkring 250 nyförvärven i LIBRIS påbörjats. Biblioteket är sedan en längre tid endast bemannat en dag i veckan, vilket inneburit att arbetet med att ordningsställa beståndet avstannat.

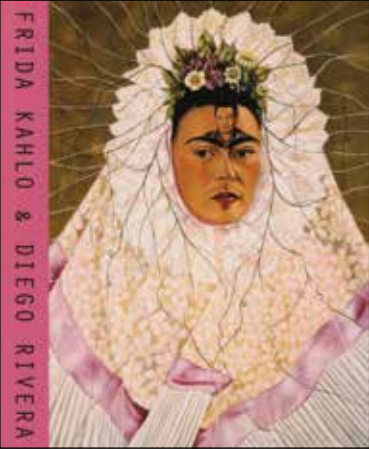
De publikationer som skickats ut under året är *Skiascope 4. Konstpedagogik*, *Sten A Olssons Kulturstipendium 2010*, *Jan Lööf – bildmakaren* samt *Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art*.

Biblioteket är främst en resurs för museets personal men det kommer även förfrågningar om litteratur från andra bibliotek och institutioner, studenter och forskare. Förfrågningar besvaras per telefon och via e-brevskontakt men materialet kan även studeras på plats i biblioteket.

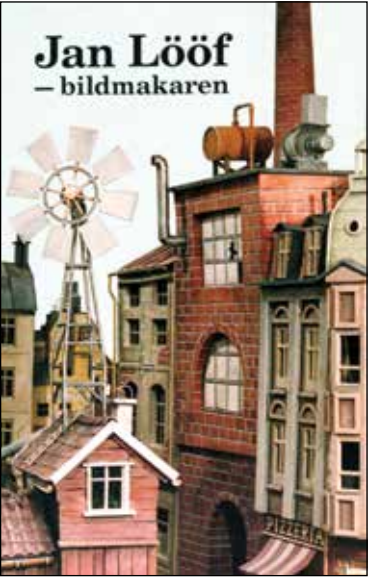
Under 2011 har ett rum som tidigare var delat arbetsrum och bibliotek omvandlats till konferensrum och bibliotek, vilket inneburit att bibliotekets besökare fått bättre tillgång till bord och sittplatser.

Göteborgs konstmuseums bibliotek har under 2011 behandlats av Henrik Hannfors i en masteruppsats inom biblioteks- och informationsvetenskap: *Göteborgs konstmuseibibliotek. En skildring av bibliotekets historia till och med 1939*. Uppsatsen behandlar uppkomsten och utökningen av bibliotekets bestånd.

Göteborgs konstmuseum har fortsatt sitt samarbete med andra museibibliotek i staden genom den museibiblioteksgrupp som bildades 2008. Där behandlas gemensamma frågor och utbytes erfarenheter från de olika biblioteken. Det sker också ett visst utbyte av litteratur mellan biblioteken. Göteborgs konstmuseum är fortsatt medlem i ARLIS/Norden, innefattande samarbete med andra konstabibliotek i främst Göteborgsregionen men även med andra konstabibliotek i Norden.

Katalog. *Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art.*

Katalog. *Jan Lööf – bildmakaren.*

MUSEIBUTIKEN

Med utgången av 2011 stod det klart att året inneburit en väsentlig ökning av butikens omsättning. Detta berodde på flera positiva faktorer. Bokrean under februari och mars var mycket framgångsrik och under sommaren hittade många både svenska och utländska turister till butiken. Höstens och vinterns stora utställningar gav utslag i försäljningen; både *Jan Lööf – bildmakaren* och *Frida Kahlo & Diego Rivera* innebar ökad omsättning. Inte bara museets kataloger och affischer sålde bra, utan även det mesta av de böcker och varor som köpts in särskilt till utställningarna. Det höga kundantalet under sista halvåret 2011 har visat behovet av större och bättre lokaler och åtgärder för arbetsmiljön.

FÖREMÅLSREGISTRERING

Föremålsregistratorn handhar museets upprätthållande och utveckling av rutiner för registrering och hantering av konst. En fungerande registrering underlättar det interna arbetet, ökar säkerheten och kontrollen av museets samlingar samt förbättrar möjligheten att informera allmänheten. Under 2011 har museets föremålsregistrator Kalle Andersson utöver sina ordinarie arbetsuppgifter hållit i förberedelserna för publicering av museets databas på webben inom databassystemet MuseumPlus.

FÖRVÄRVSPROTOKOLL

Våren 2011 sågs rutinerna vid förvärv över och föremålsregistratorn fick en samordnande roll som sekreterare i museets förvärvsgrupp. I samband med detta återinfördes skrivandet av protokoll vid gruppens möten, något som saknats de senaste åren. Ett formulär för nyförvärv, som utarbetades under 2010 och fylls i vid förvärvstillfället, har reviderats och en skriftlig motivering till varje förvärv införts. Allt detta har medfört en mer omfattande dokumentation och en ökad kontroll av museets förvärv i linje med stadens policy.

MUSEUMPLUS

Arbetet mot en ökad säkerhet, användbarhet och tillgänglighet av museets katalog fortsatte 2011. Detta arbete har i hög grad inriktats mot att utveckla och optimera den under 2010 installerade föremålsdatabasen MuseumPlus efter Göteborgs konstmuseums behov och krav. En del av utvecklingsarbetet gjordes tillsammans med medarbetare från Sjöfartsmuseet och särskilt med medarbetare från Röhsska museet med vilket Göteborgs konstmuseum delar databas.

MuseumPlus användes främst till informationssökning av redan inlagd information men det tillfördes också en större mängd bilder och data, till exempel genom RJ-projektet Tillgängliggjord beståndsdatabas, där påsiktsbilder, konserveringsrapporter och uppgifter om tillkomsthistoria matades in för ett stort antal verk.

EMUSEUMPLUS

Två intensiva dagar i september 2011 ägnades åt att tillsammans med företaget bakom MuseumPlus, Zetcom, specificera vilka fält i MuseumPlus som ska publiceras i museets publika föremålsdatabas eMuseumPlus. Ambitionen är att det i den digitala publika katalogen ska ges möjlighet att publicera både grunduppgifter om museets konstverk, såsom konstnär, titel, datering, teknik, mått och förvärvsuppgifter, och mer djuplodande information genom konstvetenskapliga texter om verken, listor på litteraturreferenser och utställningshistorik samt uppgifter om signeringar, etiketter och andra markeringar på verken, deras tillkomsthistoria och proveniens. Utöver uppgifter om de enskilda verken tillkommer en tidslinje som redovisar centrala verk i museets samling samt en interaktiv karta över museet där det är möjligt att se vilka konstverk som hänger uppe i samlingarna samt i vilka rum dessa hänger. Målsättningen är att en del av samlingen ska bli publik under 2012. I ett första läge handlar det om publicering av centrala verk i museets samlingar samt hela Fürstenbergska samlingen.

NYFÖRVÄRV TILL SAMLINGARNA

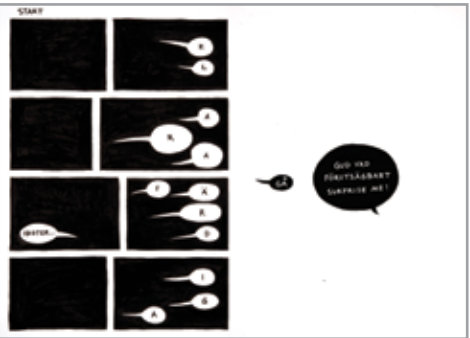
INKÖP

Karin Mamma Andersson (f 1962)
Absint, 2010, träsnitt och litografi
Inköpt genom Edition Copenhagen, 24 000 kr
© Karin Mamma Andersson/BUS 2012
Bild nr 1

1

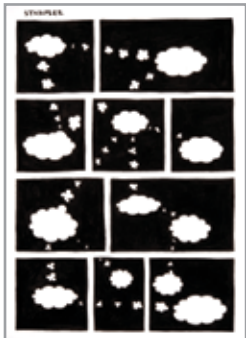
Lars Arrhenius (f 1966)
Öde, 2011, tusch på papper
Öde II, 2011, tusch på papper
Wittgensteins tisdag, 2011, tusch på papper
Ekonomien/kulturarbetaren, 2011, tusch på papper
Dialektik, 2011, tusch på papper
Ur serien *Svarta bubblor*, inköpta genom Galleri Magnus Karlsson för 43 200 kr
© Lars Arrhenius/BUS 2012
Bild nr 2–12

2

3

4

Helene Billgren (f 1952)
second hand life, 2010, akryl på MDF
Inköpt genom Angelika Knäpper Gallery, 105 000 kr
© Helene Billgren/BUS 2012
Bild nr 13

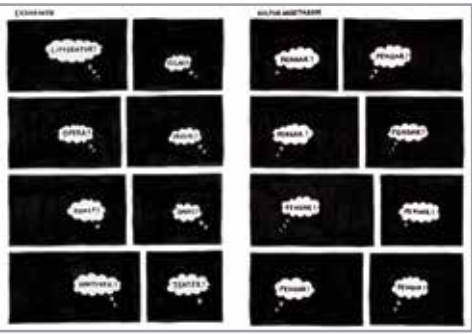
5

6

7

8

Carolina Falkholt (f 1977)
Polstjärnan, 2011, bemålad formskuren linoleum
Inköpt av konstnären, 50 400 kr
© Carolina Falkholt/BUS 2012
Bild nr 14

9

10

11

12

Jens Fänge (f 1965)
Hans Christian Andersen, 1998, olja på duk
Inköpt av privat säljare, 425 000 kr
© Jens Fänge/BUS 2012
Bild nr 15

Martin Gustavsson (f 1964)

In No Particular Order, nr 02, 2009–2011, olja och akryl på duk
In No Particular Order, nr 05, 2009–2011, olja och akryl på duk
In No Particular Order, nr 14, 2009–2011, olja och akryl på duk
In No Particular Order, nr 25, 2009–2011, olja och akryl på duk
In No Particular Order, nr 34, 2009–2011, olja och akryl på duk
In No Particular Order, nr 49, 2009–2011, olja och akryl på duk
In No Particular Order, nr 57, 2009–2011, olja och akryl på duk
In No Particular Order, nr 72, 2009–2011, olja och akryl på duk
In No Particular Order, nr 109, 2009–2011, olja och akryl på duk
Inköpta genom Galleri Maria Stenfors, £ 25 200
© Martin Gustavsson/BUS 2012
Bild nr 16–24

Ronny Hansson (f 1962)

Fabriken, 2004, tecknad film
Inköpt av konstnären, 56 250 kr
© Ronny Hansson/BUS 2012
Bild nr 25

Tora Vega Holmström (1880–1967)

Mansporträtt, u å, olja på duk
Inköpt på Bukowskis auktioner, 8 100 kr
© Tora Vega Holmström/BUS 2012
Bild nr 26

Esther Kjerner (1873–1952)

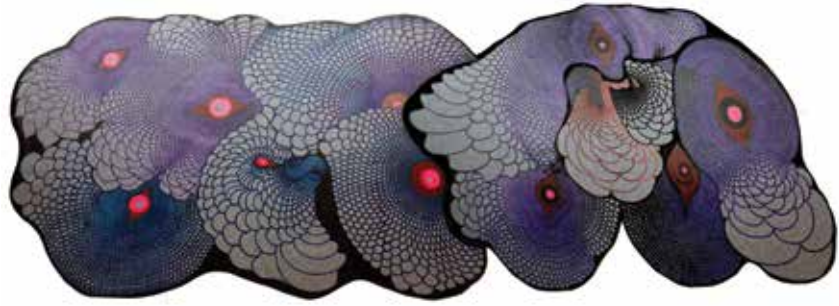
Från Järvafältet, 1891, olja på duk
Inköpt på Bukowskis auktioner, 12 750 kr
Bild nr 27

Jukka Korkeila (f 1968)

Anoxic-Combustion, 2009, olja på duk
Buffomania, 2010, olja på duk
Roman Candles, 2010, akvarell
Old Pump Organ, 2010, olja på duk
Inköpta genom Galleri Thomassen, 46 000/12 000/48 000/14 000 kr
Bild nr 28–31

13

14

15

16

17

18

19

20

21

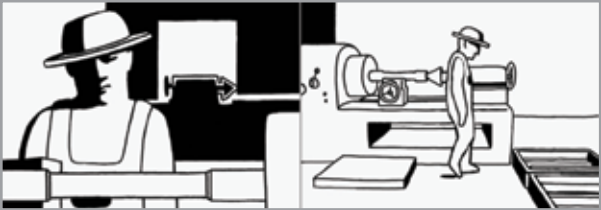
22

23

24

25

26

27

Oda Krohg (1860–1935)
Nanna vid fönstret, u å, olja på duk
Inköpt på Stockholms Auktionsverk, 24 700 kr
Bild nr 32

Maria Lindberg (f 1958)
Flicka utanför fönster, 1992, lackfärg på pannå
Inköpt av Joel Svensson med stöd av denne, 25 000 kr
(varav Joel Svensson bidrog med 5 000 kr)
© Maria Lindberg/BUS 2012
Bild nr 33

Elina Merenmies (f 1967)
Untitled, tusch på handgjort papper, 2010
Nude, tusch på handgjort papper, 2011
Inköpt genom Galerie Anhava (Helsingfors), 8 587 kr
Bild nr 34–35

David Molander (f 1983)
Through Bridges – Centralbron, 2011, digital animation
Inköpt av konstnären, 37 500 kr
Bild nr 36

Per Mårtensson (f 1969)
Two-timing, 2008, billack på aluminium
Inköpt genom ELASTIC, 112 500 kr
© Per Mårtensson/BUS 2012
Bild nr 37

Daniel von Sturmer (f 1972)
Painted Video (Sequences 1–4), 2009, HDV
Inköpt genom Anna Schwartz Galley (Melbourne/Sydney), 45 000 AU\$
Bild nr 38–41

Märta Taube-Ivarson (1888–1974)
Kust, u å, olja på duk
Inköpt på Metropol auktioner, 6 410 kr
Bild nr 42

28

29

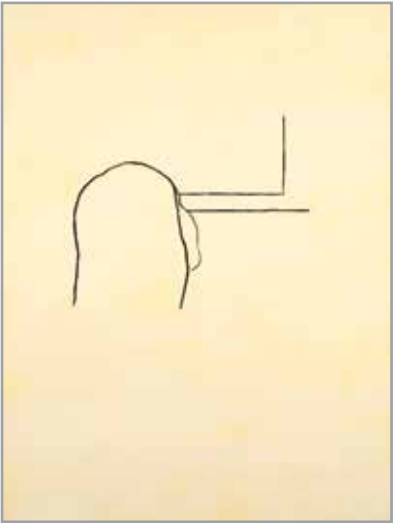
30

31

32

33

34

35

36

Magnus Wallin (f 1965)
ELEMENTS, 2011, 3D animerad film
Inköpt genom Galerie Nordenhake, 212 500 kr
© Magnus Wallin/BUS 2012
Bild nr 43

Ola Åstrand (f 1959)
Hur unga män dör, 1994, 2 serigrafier, 3 collage och 10 löpsedlar
Inköpta genom Galleri Thomassen, 90 000 kr
Bild nr 44–48

GÅVOR

Kristina Abelli Elander (f 1952)
Big Lucy in the Sky #1, 2011, tempera på pannå
Gåva av Konstmuseets Vänner
Bild nr 49

Bertil Almqvist (1902–1972)
18 illustrationer till boken *Barna Hedenhös blir kungliga och Sverige får sin första regering*, 1954, tusch och akvarell
Gåva av Bengt Sollenby
Bild nr 50

Lars Arrhenius (f 1966)
Ur serien *Svarta bubblor*, 2011, tusch på papper
32 konstverk skänktes till museet av konstnären i samband med inköp av 5 konstverk i samma serie
Se bilder under rubriken Inköp

Thomas Elovsson (f 1962)
Brown Barricade, 2006, akryl på duk
Gåva av Konstmuseets Vänner
© Thomas Elovsson/BUS 2012
Bild nr 51

Anna Höglund (f 1958)
26 illustrationer till barnboken *Gogos vita barn*, 2007, blandteknik
Gåva av Barnboksbildens Vänner
Bild nr 52

38

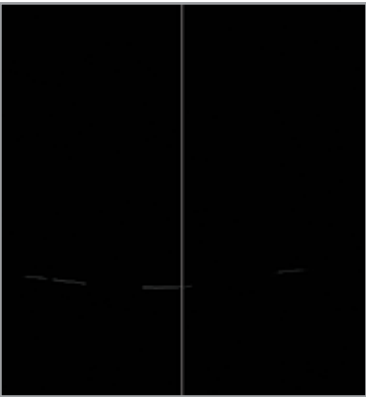
39

40

41

37

42

43

44

45

Svein Nyhus (f 1962)
18 illustrationer till barnboken *Snill*, 2002, giclée
Gåva av Barnboksbildens Vänner
Bild nr 53

Gösta Sillén (f 1935)
Utan titel, u å, tusch
Utan titel, u å, tusch
Mask, u å, blyerts
Gåva av Ingvar Torinsson
© Gösta Sillén/BUS 2012
Bild nr 54–56

Shaun Tan (f 1974)
The Place, illustration till boken *The Lost Thing*, 2001, giclée
Gåva av Barnboksbildens Vänner
Bild nr 57

SAMMANLAGDA FÖRVÄRV
Sammanlagt förvärvades 143 verk varav:
Rörlig bild: 7
Måleri: 24
Teckning: 45
Grafik: 4
Barnboksillustrationer: 63

Samtliga verk förutom bild 25, 36, 38–41 och 43 fotograferade
av Hossein Sehatlou.

46

47

49

50

48

51

52

53

54

55

56

57

FOTOGRAFERING

Fotografen ansvarar för dokumentation av utställningar och hängningar, fotografering av verk i samband med bildbeställningar samt skanning och bildbearbetning. Bildbeställningar inkluderar fotografering av konstverk i samband med publikationer och pressbilder till utställningar, bilder av konst efter externa förfrågningar, besiktningsbilder och utlånsdokumentation, depositionsbilder och bilder till föreläsningar. Fotografen matar in komprimerade bilder i databasen MuseumPlus där de automatiskt visas i anslutning till varje post. Därutöver har fotografen ansvar för museets fotoarkiv, som innehåller bilder i olika format som papperskopior, negativ, diapositiv och digitala bilder.

Under året har fotografen arbetat på 25 procent inom infrastrukturprojektet Tillgängliggjord beståndsdata, finansierat av Riksbankens Jubileumsfond. I samarbete med forskare, konservator och tekniker har den Fürstenbergska samlingen och delar av målerisamlingen fotograferats. Verk i mindre format har fotograferats i fotoateljé medan de allra största målningarna fotograferats på plats i sal eller i tillfälligt upprättad fotostudio i magasin. Inför fotografering har ramar plockats av för att ge bästa resultat. Även målningarnas baksidor har fotograferats för att dokumentera etiketter, signeringar och andra påskrifter. I samband med fotograferingen har verken konditionsgranskats av konservator. Bild-dokumentationen har förts in i databasen MuseumPlus och kommer att tillgängliggöras i webbversionen eMuseumPlus.

Fotograferingsutrustningen har under året kompletterats med fotolampor, stativ och dator.

KONSERVERING

Konsveringsavdelningen svarar för preventiv och aktiv konservering av museets samlingar. Avdelningen hanterar verk som hängs i basutställningar eller tillfälliga utställningar, lånas ut eller deponeras till andra institutioner. Det preventiva arbetet innefattar att skapa förutsättningar för en god miljö i magasin och utställningsrum. Det aktiva konserveringsarbetet innebär åtgärder som säkerställer konditionen på de konstverk som ingår i museets samlingar. Härutöver arbetar konserveringsavdelningen med att tillgängliggöra information om konservering till allmänheten, bland annat genom enstaka ateljévisningar. Målerikonserveringen, papperskonserveringen och fotografering har gemensam budget och år 2011 uppgick den till 80 tkr.

UTLÅN

Verk ur Göteborgs konstmuseums samlingar är ofta efterfrågade av andra museer, nationellt som internationellt. Under 2011 har 116 verk lånats ut i sådana sammanhang och konditionsprotokoll har då upprättats.

Stena 15, 1996–2011. Jubileumsutställning/Sten A Olssons Kulturstipendium 2011/Jubileumsbok.

Genom användande av ändamålsenliga lådor och andra preventiva åtgärder förebyggs skador under transport. Många verk som lånats ut har krävt aktiv konservering i olika omfattning och verk på papper har monterats med ny passepartout. Verk av Eva Löfdahl och Berit Lindfeldt krävde specialtillverkade lådor som konstruerades av konservator. Utlån till Göteborgs stadsmuseums utställning *Om 150 år – en jubileumsutställning* innefattade ett samarbete med företaget MTAB som med hjälp av lyftkran lyfte Bengt Erland Fogelbergs marmorskulptur *Amor* och *Psyke* från Dicksonska Palatset där den varit deponerad. För långtidsutlånade eller deponerade verk i Göteborg med omnejd iordningställdes 230 verk. Utlånade verk återbesiktigades när de kommit tillbaka till museet.

UTSTÄLLNINGAR

Till museets utställningar lånas verk in från andra institutioner och privatpersoner, förutom de verk som visas ur museets samlingar. Nio utställningar har tagit konservatorerna i anspråk under år 2011. Det gäller *Martin Gustavsson. In No Particular Order* med 124 verk, *I nytt ljus. Kvinnliga konstnärer ur samlingarna* med 58 verk, *Close Your Eyes and Tell Me What You See* med 85 verk, *Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art* med 41 verk, *Stena 15. Sten A Olssons Kulturstipendium 1996–2011* med 74 verk, *Jan Löf – bildmakaren* med 115 verk, *Carl Larsson. Singoalla* med 25 verk, *Elisabeth, Kristina och Marie* med 21 verk, *Vilhelm Hammershøi* med 7 verk och nedtagning av utställningen *Ivar Ivarson* med 84 verk. I samband med utställningarna *Vilhelm Hammershøi* och *Frida Kahlo & Diego Rivera* kom kurier för besiktning och installation. Till verk i de större utställningarna har konditionsprotokoll synats eller utförts. Enstaka verk i ovan nämnda utställningar krävde omfattande konserveringsinsatser och andra verk mindre åtgärder såsom ny monteringsanordning. Skulpturhallens samtliga skulpturer evakuerades i samband med omhängning och skulpturtransporter gjordes i samarbete med företagen MTAB och Stenkonservering Väst. Förutom detta har ett flertal omhängningar genomförts i de egna samlingarna.

DOKUMENTATION

Databasen MuseumPlus installerades 2010 och arbetet med att utveckla den pågår kontinuerligt. Mallarna för konditions- och konserveringsrapportering har förbättrats och en översyn av funktionerna för utlånsprotokoll har påbörjats. Cirka 500 verk har fått en konditionsbeskrivning och bedömning av prioritet för konserveringsåtgärd införd i MuseumPlus medan omkring 100 rapporter om utförd konserveringsåtgärd har förts in. Fotografier på skadebilder inför konservering arkiveras fortfarande utanför systemet, men arbetet med att föra in konserveringsbilder i MuseumPlus har påbörjats. En viktig del i dokumentationsarbetet är infrastrukturprojektet Tillgängliggjord beståndsdata som innebär en fördjupning av informationen i MuseumPlus. Ett nationellt nätverk har bildats för museer som använder MuseumPlus.

PREVENTIV OCH AKTIV KONSERVERING

Rengöring, mindre konserveringsåtgärder och ommontering med nya baksideskydd och syrafria passepartouter hör till konservatorernas vanligaste arbete med museets konstverk. Ett trettiotal verk har krävt större konserveringsinsatser (se förteckning). Som exempel kan nämnas *Trunk* av Anastasia Ax, där ett omfattande arbete med fixering av vaxytskiktet genomfördes. Vera Nilssons *Landskap från Öland* krävde ett genomgripande arbete med konsolidering av det flagnande färgskiktet. Preventiva långtidsförvaringslösningar har skapats för ett flertal verk i samlingarna, bland annat Lenke Rothmans *Tillägnet. Till El Greco och hans välgörare på 1500-talet* och en 1600-talsgobeläng som placerats permanent av Göteborgs Stad vid Röhsska museet.

NYFÖRVÄRV

Museets nyförvärvade konstverk har besiktigats i konservatorsateljén. I samband med registrering av nyförvärv i MuseumPlus har material, teknik, måttuppgifter, komponenter, installationsanvisningar, påskrifter och signaturer registrerats. Stor vikt läggs vid den förebyggande konserveringen. Konstverken stabiliseras samt får lämpliga skydd och förvaringslådor för att kunna visas och förvaras på ett bra sätt.

MAGASIN

Göteborgs konstmuseum har ett stort behov av magasinssyta i ändamåls-
enliga lokaler. Standarden i de externa lokaler som museet hittills använt
har varit för låg och ytan för liten. För att evakuera de mest undermå-
liga lokalerna från konst har olika alternativ undersökts under 2011.
Ett bergrum granskades tillsammans med konsult från företaget WSP
för att bedöma förutsättningar för ett framtida magasin/föremålsarkiv.
Undersökning finns dokumenterad i en rapport från WSP, *Besiktning
Kvarnberget 110404*. Ett annat bergrum på Hisingen besöktes även av
konservator tillsammans med personal från museerna i Göteborgs Stads
kulturförvaltning. Beslut fattades att inga av dessa lokaler var ändamåls-
enliga utan istället hyrs nu magasin med adekvat standard av vedertaget
företag i branschen. Närmare 400 verk utrymdes under året från de icke
säkerställda förråden till de hyrda magasinerna. Upphandling av kompakt-
arkiv till konstmuseets arkiv och bibliotek påbörjades.

KLIMAT

Konservatorerna gör regelbundna mätningar för att övervaka klimatet i
byggnaden. Klimatmätare avläses kontinuerligt och skickas till klimatla-
boratorium för kalibrering och underhåll. Värden registreras i en data-
bas. I arkiv och i grafiksamling har partikelmätning i luften genomförts.
Nya luftdon har monterats för ökad cirkulation i Picassorummet. En
klimattekisk bedömning av skissförslag till entrén har utförts av sakkun-
nig i inomhusklimat. En undersökning har påbörjats med fukttekniker
från WSP gällande en av salarna på våning sex.

Den riskanalysrapport som sammanställdes 2010 med hjälp av Higab,
Göteborg Energi och WSP-Group har reviderats under året. Arbete åter-
står fortfarande innan museets klimatanläggning kan fungera fullt ut.
Fjärrstyrda ljusavskärmningssystem har installerats i Etagererna och en
ljusavskärmningsfilm har monterats på fönstren i Skulpturhallen för att
kunna kontrollera ljusinsläpp och luxvärden.

SAMVERKAN

Ett seminarium gällande dokumentation för konservering av museiföremål
arrangerades av Nationalmuseum där konservatorer från Göteborgs konst-
museum deltog. Nationalmuseum, Röhsska museet och Göteborgs konst-
museum hade även ett fördjupat samarbete gällande utformning av modu-
len för konserveringsdokumentation i MuseumPlus vid samma tillfälle.
Göteborgs Konsthall har anlitat konservator från Göteborgs konstmu-
seum vid utställningar, bland annat Göteborgs Internationella Konstbi-
ennal 2011, sammanlagt ett femtontal timmar. Konserveringsenheten
har haft 11 föredrag, totalt 25 timmar, för allmänhet och studenter från
Institutionen för Kulturvård samt Institutionen för Kulturvetenskaper (i
vilken ämnet Konst- och bildvetenskap numera ingår), båda vid Göte-

Konservator Malin Borin rengör av
Auguste Pointelins målning **Landskap,
S:t Roche**, GKM F 127.

Rengöring av Auguste Pointelins målning
Landskap, S:t Roche, GKM F 127.

Konserveringsarbeten 2011			
Accessionsnr	Konstnär	Kondition	Åtgärd
GKM 0446	Amqvist, E	Skiktlyftningar, färgbortfall	Konsolidering, kittning, retusch
GKM 1280	Amqvist, E	Skiktlyftningar, färgbortfall	Konsolidering
GKM 2010-07	Ax, A	Lösa delar, skiktlyftningar, bortfall	Konsolidering, sammanfogning
GKM 1392	Bergh, R	Plandefekt	Plangöring
GKM 0177	Brusewitz, G	Ytsmuts, plandefekt, lösa delar	Ytrensöring, omspänning duk, sammanfogning ram
GKM 1038	Dufy, R	Skiktlyftningar	Konsolidering
GKM 2294	Fougstedt, A	Plandefekt, färgbortfall, ytsmuts	Plangöring, retuschering, ytrensöring
SK 390	Fridman, S	Ytsmuts, rispor, nötning	Rengöring, retuschering
GKM 1045	Isakson, K	Lokala skiktlyftningar	Konsolidering
SK 410b	Johnsson, I	Färgbortfall, rispor, nötning, smuts	Rengöring, retuschering
GKM 2115	Liljebladh, B	Hål, färgbortfall	Kittning, retuschering
SK 504	Lindblom, S	Färgbortfall, ytsmuts	Retuschering, rengöring
SK 734	Lindfeldt, B	Lösa delar	Sammanfogning
SK 821b	Lovell, T	Lösa delar	Sammanfogning
SK 495	Nevelson, L	Ytsmuts, färgbortfall, lösa delar	Rengöring, sammanfogning, retuschering
GKM 1171	Nilsson, A	Skiktlyftningar, färgbortfall	Konsolidering, retuschering
VD 1/2009	Nilsson, S	Lösa delar, delar som behöver bytas ut	Sammanfogning, rekonstruktion
GKM 1015	Nilsson, V	Omfattande skiktlyftningar, färgbortfall, bindemedelsrester	Generell konsolidering, retuschering, avlägsning bindemedelsrester
F 115	Norrman, H	Skiktlyftningar	Konsolidering
F 117	Olson, CW	Skiktlyftningar	Konsolidering
F 127	Pointelin, A	Omfattande ytsmuts	Ytrensöring
GKM 0217	Saloman, G	Skiktlyftningar, blinderingar, ytsmuts	Konsolidering, regenerering, ytrensöring
GKM 1446	Schiöler, I	Skiktlyftningar, färgbortfall	Konsolidering, retuschering
GKM 1484	Schiöler, I	Omfattande skiktlyftningar	Konsolidering
F 140	Skåneberg, C	Reva, färgbortfall	Kantförstärkning, svetsning reva, kittning, retuschering
GKM 1428	Stoopendaal, G	Ytsmuts, limrester	Ytrensöring, avlägsna limrester
GKM 0896	Thorell, H	Reva, färgbortfall	Svetsa reva, kittning, retuschering
SK 818	Thurfjell, J	Krackelyr, bortfall I plastskikt	Regenerering plast, rekonstruktion
GKM 1396	Vrancx, S	Skiktlyftningar, färgbortfall	Konsolidering, retuschering
F 152	Wahlberg, A	Plandefekt, lösa ornament ram	Omspänning på kilram, konsolidering
GKM 0976	Wright, F von	Ytsmuts, lösa delar	Ytrensöring, sammanfogning
F 161	Zorn, A	Lokala skiktlyftningar	Konsolidering

borgs universitet. Samarbetet med Institutionen för Kulturvetenskaper har fördjupats och utvecklats. Föreläsningarna innefattar sedan 2011 studieuppgifter och examination av studenter förutom att museerna och universitetet utvärderar undervisningen utifrån studieenkäter.

Nätverket för anställda som arbetar med samlingar vid kulturförvaltningens museer har besökt Vänersborg och det relativt nybyggda Regionarkivet Vänersborg med Skandinavians enda vakuumfrystork för vattenskadat material. Vidare besöktes Kulturlagret i Vänersborg samt Vänersborgs museum vilket är museihistoriskt intressant då basutställningar från museiinvigningen rekonstruerats. Resan finns dokumenterad i Reserapport från studieresa till Vänersborg, maj 2011. Vidare har nätverket haft två träffar, en på Röhsska museet och en på Sjöfartsmuseet under året. På Röhsska museet föreläste konservator Kerstin Lekholm om oförutsägbara händelser och sanering av fuktskadat material med hjälp av den unika utrustning som finns på Regionarkivet i Vänersborg. På Sjöfartsmuseet informerade intendent Anna-Lena Nilsson och säkerhetsansvarig Ronny Hansson om museets ombyggnad av basutställningarna. Nätverket för samlingar har bildats för att öka kvaliteten och vitalisera arbetet med museisamlingarna inom kulturförvaltningen.

Besök som tagits emot av konserveringsenheten är bland annat Göteborgs oberoende kommunfullmäktige och Nationalmuseum i Stockholm. Konservator deltog även vid filminspelning med ett dansk filmbolag vilket arbetade med en film om konstnären Peder Severin Krøyer.

IN- OCH UTLÅN

INLÅN

Göteborgs konstmuseum har under verksamhetsåret 2011 lånat in verk till utställningar från museer, gallerier, stiftelser, företag och privatpersoner. Verksamheten kräver en upparbetad logistik och ställer specifika krav på klimat och säkerhet. Nedan följer en redogörelse för inlån för tillfälliga utställningar under året.

MARTIN GUSTAVSSON. In No Particular Order

12 februari–8 maj
Antal verk: 124
Antal långgivare: 2

En privat långgivare och Maria Stenfors Gallery i London. Övriga verk lånades in direkt från konstnären.

Konservator Malin Borin undersöker i mikroskop en del av verket *Trunk* (2004), GKM 2010-7 av Anastasia Ax.

CLOSE YOUR EYES AND TELL ME WHAT YOU SEE

1 juni–21 augusti
Antal verk: 85
Antal långgivare: 6

Inlån gjordes från två privata konstsamlingar i Aten, gallerier i Helsingfors, Köln, Paris och Melbourne. Övriga verk lånades in direkt från konstnärerna.

JAN LÖÖF – bildmakaren

17 september 2011–22 januari 2012
Antal verk: 105 verk på papper samt modeller
Antal långgivare: 2

Inlån från två privata långgivare, övriga verk från konstnären.

STENA 15. Sten A Olssons Kulturstipendium 1996–2011

3 december 2011–19 februari 2012
Deltagande konstnärer: 8
Antal verk: 74
Antal långgivare: 10

Inlån av verk gjordes från Länsmuseum Gävleborg i Gävle, Hasselbladstiftelsen, Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur, de tre Stockholmsbaserade gallerierna Galleri Andréhn-Schiptjenko, Galerie Nordenhake och Galleri Magnus Karlsson samt privata långgivare och företag. Övriga verk lånades in direkt från konstnärerna.

VILHELM HAMMERSHØI

17 november 2011–2 september 2012
Antal verk: 7
Antal långgivare: 2

Som ersättningsverk för utlån av Peder Severin Krøyers *Hipp, Hipp, Hurra! Konstnärsfest på Skagen* till Den Hirschsprungske Samling, Köpenhamn och Skagens Museum, lånade Göteborgs konstmuseum under cirka ett års tid in verk av Vilhelm Hammershøi samt verk av Anna och Michael Ancher från dessa museer. (Tre målningar av Anna och Michael Ancher visades i Fürstenbergska galleriet.)

FRIDA KAHLO & DIEGO RIVERA. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art

22 oktober 2011–22 januari 2012
Antal verk: 41
Antal långgivare: 1

Utställningen lånades in från Natasha Gelman Collection of Mexican Art genom The Vergel Foundation, New York.

Till övriga tillfälliga utställningar 2011 lånades konstverken in från utställande konstnärer/gallerier och/eller visades konstverk ur Göteborgs konstmuseums samlingar.

UTLÅN

Under 2011 har antalet institutioner som lånat föremål från Göteborgs konstmuseum ökat. Det totala antalet konstverk är dock färre jämfört med föregående år, vilket kan förklaras med att Göteborgs konstmuseum under 2010 lånade ut ett stort antal verk av Ivar Arosenius till två institutioner.

En mycket positiv utveckling är ökningen av de internationella utlånen. 2010 lånades fyra verk ut till två institutioner i Danmark, vilket kan jämföras med 2011 då 60 verk lånades ut till 12 institutioner utomlands. På några av de internationella institutionernas utställningar har Göteborgs konstmuseums verk utgjort nyckelverken. Detta märks inte minst genom marknadsföringen av utställningarna; Centre Pompidous Edvard Munch-utställning i Paris, Carl Larsson-utställningen på Åbo Konstmuseum samt P S Krøyer-utställningen på Den Hirschsprungske Samling i Köpenhamn är alla exempel där Göteborgs konstmuseums verk har fått en central och betydande placering.

De internationella utlånen öppnar möjligheter till framtida samarbeten med större institutioner om exempelvis stora utställningar, men utlånen är också en möjlighet för Göteborgs konstmuseum att i mindre skala göra utbyten av verk från andra institutioners samlingar.

Förteckning över utlån av konst

Område	Låntagare	Föremål
Göteborg och Västsverige	4	18
Stockholm	7	22
Övriga Sverige	7	16
Utland	12	60
Totalt	30	116
Avslag	20	45

Göteborg och Västsverige

I Göteborgs närområde och övriga Västsverige lånades 18 verk ut till fyra utställningar.

Mjellby Konstmuseum, Halmstad: *Einar Jolin; Nordisk surrealism*

Göteborgs stadsmuseum: *Om 150 år. En jubileumsutställning*

Skövde konsthall: *Olle Skagerfors*

Stockholm

Till Stockholm lånades 22 konstverk ut till sju utställningar. Under det gångna året märks framför allt Moderna Museet som en av de mer frekventa låntagande institutionerna. I likhet med tidigare år har även Prins Eugens Waldemarsudde samt Liljevalchs konsthall lånat verk till ett flertal utställningar.

Prins Eugens Waldemarsudde: *GAN. Modernistpionjär och outsider; Carl Fredrik Hill*

Moderna Museet: *Eva Löfdahl. The Whirling Box or from Foot to Toe; Siri Derket; Turner, Monet, Twombly. Sent måleri*

Liljevalchs konsthall: *Drömrummet. Om samlandets passion; Helvete*

Övriga Sverige

Göteborgs konstmuseum lånade ut 16 föremål till övriga Sverige. Många av dessa låntagare känns igen från tidigare år. Samarbetet mellan mindre institutioner ökar vad gäller utställningsproduktioner. Tidigare har oftast större institutioner producerat turnerande utställningar som sedan gått vidare till mindre museer.

Dunkers Kulturhus, Helsingborg: *Passion*

Säfstaholms slott, Vingåker: *Ester Almqvist*

Norrköpings Konstmuseum: *GAN. Modernistpionjär och outsider*

Malmö Konstmuseum: *GAN. Modernistpionjär och outsider*

Skissernas Museum, Lund: *Siri Derkert*

Regionmuseet Kristianstad: *Ester Almqvist*

Kristinehamns konstmuseum: *Nordic Darkness*

Utlandet

Under år 2011 har de internationella utlånen ökat kraftigt. Främst är det museer inom de nordiska länderna som återkommit som låntagare. Ett flertal av de här institutionerna utgör viktiga samarbetspartners för Göteborgs konstmuseum. Dessutom märks även olika konstmuseer i Tyskland som låntagare samt större institutioner i övriga Europa, bland annat Centre Pompidou i Paris. Att synas på de större institutionerna är ett tillfälle att göra Göteborgs konstmuseums samlingar mer kända internationellt.

Louisiana Museum of Modern Art, Humlebæk:

Picasso. Fred & frihed

Stiftelsen Modums Blaafarveværk, Vikersund, Norge: *”Malerkongene”. Anders Zorn og Odd Nerdrum på Værket*

Nasjonalmuseet for Kunst, Arkitektur og Design, Oslo: *Erik Werenskiold 1855–1938*

Lillehammers Kunstmuseum: *Gerhard Munthe*

Von der Heydt-Museum, Wuppertal: *Alfred Sisley. Der wahre Impressionist*

Centre Pompidou, Paris: *Edvard Munch. L’oeil moderne*

Åbo Konstmuseum: *Carl Larsson. Drömmar om harmoni*

Stiftung Kunst Palats, Düsseldorf: *The Düsseldorf School of Painting*

Kunsthalle Bielefeld: *Picasso 1905 in Paris*

Museo Thyssen-Bornemisza, Madrid: *Arquitecturas pintadas*

Bergens Kunstmuseum: *Theodor Kittelsen*

Den Hirschsprungske Samling, Köpenhamn: *Krøyer i internationalt lys*

BILDUTLÅN

Inom Sverige har Göteborgs konstmuseum lånat ut 59 bilder till 26 låntagare. Precis som föregående år har de flesta bilderna publicerats i utställningskataloger, tidskrifter, böcker samt universitetspublikationer. Till utlandet lånades 114 bilder ut till 34 olika låntagare.

Den totala mängden bildutlån,173 bilder till 60 institutioner, utgör en markant ökning jämfört med

2010 då 127 bilder lånades ut till 77 institutioner. Ökningen beror främst på att vissa institutioner använt bilder av museets verk i olika sammanhang i samband med marknadsföring av utställningar. Exempelvis lanserar både Skagens Museum och Centre Pompidou sina utställningar stort med bilder av verk ur Göteborgs konstmuseums samling (Skagens Museum med *Krøyer i internationalt lys*, Centre Pompidou med *Edvard Munch. L’oeil moderne*). Publicering av verk från samlingen i utländska kataloger är något museet ser positivt på eftersom det ger ökad kännedomen om Göteborgs konstmuseum.

DEPOSITIONER

Sedan drygt ett sekel driver Göteborgs konstmuseum en depositionsverksamhet i huvudsakligen kommunala lokaler. Konsten finns deponerad på ett åttio-tal adresser och antalet verk uppgår till cirka 900. Konstverken är sådana som normalt inte visas i museets publika samlingar. Göteborgs konstmuseum hyr sedan ett antal år tillbaka även ut konst till ett fåtal företag, fem för närvarande, enligt tariffen 2 500 kr per originalverk och år samt 500 kr per grafiskt blad och år.

2010 lades verksamheten av ekonomiska skäl över på föremålsregistratorn när den tidigare ansvarige intendenten gick i pension och tjänsten vakantställdes året ut. Under 2011 fortsatte verksamheten att ligga på föremålsregistratorns bord utöver dennes redan befintliga tjänst. Detta medförde en omprioritering av arbetsuppgifterna, vilket påverkade föremålsregistratorns andra arbetsuppgifter. Även om depositionsverksamheten har legat relativt vilande gjorde föremålsregistratorn 55 externa besök hos depositions-mottagare fördelade på 34 datum. Under året hängdes 87 verk ut som nya långtidslån och 143 verk återtogs. Till detta tillkommer ett stort antal omflyttningar av konstverk på de olika depositionsställena.

Större depositionsärenden under 2011:

- 7–8 april 2011: Omhängning hos politikerna på Göteborgs Stadshus (39 verk hängdes ut och 19 verk återtogs).

- 6 juni: 23 verk återtogs från Nobel Biocare i samband med deras flytt till Södra Hamngatan. En nyhängning kommer troligen att ske i de nya lokalerna.
- 27 september: Nyhängning hos Polismyndigheten i Västra Götaland (16 verk hängdes ut).

Avslutade deponeringar under 2011:

- Neuberghska Ålderdomshemmet
- Swedavia AB, Göteborg Landvetter Airport

TEKNIK OCH SÄKERHET

Teknikerna hänger utställningar och samlingar, vilket i många fall innefattar större tekniska installationer och tillfälliga ombyggnationer, ommålning, ljussättning, montering av texter med mera. Även vid in-/utlån och depositionsärenden medverkar tekniker. Enheten för teknik och säkerhet är dessutom delaktig i utveckling av lokalernas användbarhet och säkerhet.

UTSTÄLLNINGAR

Under 2011 har museets tekniker arbetat med 32 utställningar av varierande storlek. Årets största utställningar, *Jan Lööf – bildmakaren* och *Frida Kahlo & Diego Rivera. Verk ur Jacques and Natasha Gelman Collection of Mexican Art*, krävde särskilda insatser. *Jan Lööf – bildmakaren*, en utställning med minibiografer, modeller och objekt, konstruerades för demontering och montering för turné till andra museer. *Frida Kahlo & Diego Rivera*, med internationellt eftertraktade verk av två av världens mest uppmärksammade konstnärer, krävde lokaler där alla säkerhetskrav kan tillgodoses. Utställningen installerades i tre rum på våning sex. Det innebar att omkring hundra konstverk från de fasta samlingarna togs ner för att packas och transporteras till externt magasin.

FASTIGHET

Enheten har varit delaktig i ombyggnad och utökning av ett nytt personalrum samt ett nytt kombinerat sammanträdesrum och bibliotek. För att kunna låna konst och genomföra högriskutställningar i andra lokaler än de redan säkrade rummen på våning sex har en uppgradering till skyddsklass 3 gjorts i Falkhallen och Etagerna i enlighet med kammarkollegiets krav. Reglerbara ljusäckningsgardiner har därutöver installerats i Etagerna. I Skulpturhallen har skyddsfilm monterats på fönstren. LED har successivt börjat installeras som konstbelysning i salarna för energibesparing och bättre ljusförhållanden. Enheten har varit delaktig

i planeringen av väggbyggnationen på Nedre etaget, vilken ska genomföras i början av 2012, liksom i restaurang Fonds ombyggnad av kaféet. I samband med framtagandet av riskanalysmanual tillsammans med fastighetsägare, Göteborgs Energi med flera hölls regelbundna möten för att åtgärda punkter i prioriterad ordning.

FLYTTNING AV KONST

För att säkra konsten i museets icke säkerhetsklassade förråd på Hisingen har teknikerna medverkat till att dessa konstverk har fotodokumenterats (med och utan ram) och flyttats till säkerhetsklassade externa magasin.

RJ-PROJEKTET

Fotodokumentation av verk i samlingen inom det RJ-finansierade infrastrukturprojektet Tillgängliggjord beståndsdatabas har inneburit mertid för teknikerna i hantering av konstverken. Dessa insatser utgör en motfinansiering från museets sida för att säkerställa projektets genomförande. Projektet är prioriterat eftersom fotodokumentationen av och kunskapen om konstverken i museets samling både bidrar till att synliggöra konsten för allmänheten och underlättar det interna arbetet.

UTHYRNING/EVENT

Enheten för teknik och säkerhet sköter verksamheten med lokaluthyrning vid föredrag, fester och andra event. Under året har enheten genomfört omkring 25 större och mindre event och uthyrningar, däribland Stena A Olssons Stiftelse För Forskning och Kulturs årliga stipendieutdelning. Dessa evenemang i konstmuseets lokaler innebär intäkter för museet och bidrar till att göra Göteborgs konstmuseum till en attraktiv och välkänd institution i Göteborg.

ÖVRIGT

En unik hydraullift för att kunna arbeta på höga höjder i museets lokaler har införskaffats. Liftens förhållandevis låga vikt medför att den kan transporteras via hiss mellan de olika våningarna i museet.

MILJÖARBETE

Göteborgs konstmuseum har som målsättning att medverka till en hållbar utveckling genom att minimera miljöpåverkan. Museet har under året aktivt arbetat med miljöfrågor. Museichefen och miljöombudet har genomfört en miljöromd. I början av året utarbetades en handlingsplan för miljöarbetet i samråd med personalen. I handlingsplanen ingår en genomgång av olika miljömärkningar, övergång till fler miljömärkta produkter och byte till LED-belysning i Skulpturhallen. Handlingsplanen har aktualiserats på arbetsplatsträffar under året. I utvärderingen av genomförandet av handlingsplanen konstaterades att resultatet var tillfredsställande.

VÄNFÖRENINGAR

KONSTMUSEETS VÄNNER

Föreningen Konstmuseets Vänner i Göteborg bildades 1942 och stöder museet genom inköp efter förslag från museet. Vänföreningen har under 2011 skänkt två verk till Göteborgs konstmuseum, *Brown Barricade* (2006) av Thomas Elovsson, inköpt för 64 000 kr, och *Big Lucy in the Sky #1* (2011) av Kristina Abelli Elander, inköpt för 55 000 kr.

Vänföreningen har gjort dagsresor till Kinnekulle, Louisiana Museum of Modern Art i Humlebæk, Dunkers Kulturhus i Helsingborg, Ordrupgaard, Vandalorum, Wanås Konst och Köpenhamn med operabesök. Föreningen har även gjort landskapsresor till Gotland, Norrland (Sju Älvar) samt långresor till Holland, Barcelona-Cuenca-Bilbao, Glasgow och Edinburgh.

I föreningens föreläsningsserie har sju olika föredrag hållits under rubrikerna "Lika men olika" och "Från verkstad till salong med nya perspektiv". Mellan 100 och 150 personer har deltagit i varje föreläsningsserie.

Förhandsvisningar av utställningar på Göteborgs konstmuseum har anordnats speciellt för vänföreningens medlemmar. Föreningen har också arrangerat besök hemma hos personer med intressant konst och

vänträffar där en ”känd” person berättat om sin önsketavla på museet. Museichefen ingår i styrelsen.

BARNBOKSBILDENS VÄNNER

Barnboksbildens Vänner (BBV) är en ideell vänförening till Göteborgs konstmuseum som arbetar för att öka kunskapen om barnböckers illustrationer. Under tjugo år har föreningen donerat originalillustrationer till museet och samlingen omfattar idag över tvåtusen barnboksbilder av ett sextiototal nordiska konstnärer.

BBV:s årsmöte ägde rum den 24 mars 2011 på Göteborgs konstmuseum. Intendent Philippa Nanfeldt gav en exposé i ord och bild över föreningens donationer till Göteborgs konstmuseum genom åren.

På Bok- och Biblioteksmässan överlämnades ett grafiskt blad av årets ALMA-pristagare, Shaun Tan, samt hans Oscarsbelönade kortfilm *The Lost Thing* till intendent och forskningsledare Per Dahlström. Även Anna Höglunds bilder till *Gogos vita barn* överlämnades vid detta tillfälle.

Den 17 november fick BBV:s medlemmar en specialvisning av *Jan Lööf*-utställningen av intendent Anna Hyltze.

På medlemsmötet den 8 december på kulturhuset Kåken talade museichef Isabella Nilsson om serietecknaren och illustratören Jan Lööf.

Efter samverkan med föreningen och utifrån bildsamlingarna på Göteborgs konstmuseum har Ida Öhnell författat en C-uppsats inom ämnet konst- och bildvetenskap vid Göteborgs universitet med rubriken *Katten i bilderboken*.

Museets intendent för samlingar ingår i styrelsen.

RESOR

Den 2 maj gjordes en gemensam personalresa till Skagen med besök på Skagens Museum.

Museichef Isabella Nilsson

Ad acta-möten med chefsintendent Lucinda Barnes, Berkley Museum, museichef John Buchanan, de Young Museum, manager Holly Blake, Headlands, Barbro Osher, generalkonsul och besök vid museerna S F Moma, LACMA, Moca och Geffen samt möten med konstnärerna Jim Shaw och Marnie Weber, Los Angeles och San Francisco 21–30 januari.

Besök vid Konstmuseet Ateneum inför samarbete kring utställningen Helene Schjerfbeck, Helsingfors 12 april.

Möte med chefscurator Chris Stolwijk vid van Gogh Museum samt besök vid Rijksmuseum, Amsterdam 14–15 april.

Resa till Mexiko inför utställning med Frida Kahlo och Diego Rivera. Möten med museichef Dr Phillipe Olmeda, Museo Dolores Olmedo,

Mexikanska UD, Secretaria de Relaciones Exteriores, generaldirektör för Cultural and Educative Cooperation Cecilia Jaber, Norma Pensado, tidigare ambassadör i Sverige, museidirektör Teresa Vicencio, Instituto Nacional de Bellas Artes bestående av 17 museer, kulturattaché Maja Bentzer, Maria Cramér Sverigefrämjandet samt ambassadör Anna Lindström, Svenska ambassaden i Mexico City, och besök vid Museo Collection Jumex, Museo Antropologia, Museo Tamayo, Frida Kahlo Museum och Arte Moderna Museo, Mexico City 20–27 maj.

Besök på Astrup Fearnley Museet for Moderne Kunst i ad acta-samarbete kring utställningen *Surrounding Bacon & Warhol*, Oslo 31 maj.

Möte vid Irland Modern Museum of Art, IMMA inför samarbete kring utställning med Frida Kahlo och Diego Rivera samt besök vid National Museum, National Gallery, Hugh Lane Municipal Gallery of art och James Joyce Museum, Dublin 10–11 juni.

Möte med museidirektör Anne-Birgitte Fonsmark vid Ordstrupgaard angående kommande samarbete, Köpenhamn 8 september.

Möte med Daniel Marzoni, Gallerie Konrad Fischer, för samarbete kring utställning med Bruce Nauman, samt möten med konstnärerna Carroll Dunham och Laurie Simmons, samt besök vid gallerierna Gerhardsen Gerner, Gregor Podner, Borch Jensen, Nordenhake samt museerna Akademie der Künste och Deutsche Guggenheim, Berlin.

Intendent och enhetschef Anna Hyltze

Planeringsmöte med Jan Lööf och Martin Jämtlid med anledning av kommande utställning, Stockholm 17 februari.

Venedigbiennalen, Venedig 1–3 juni.

Intendent Johan Sjöström

Venedigbiennalen, Venedig 2–5 juni.

Inbjuden jurymedlem till International Portfolio Review in Moscow for Russian Photographers, arrangerad av Garage Center for Contemporary Culture, Moskva 28 augusti–3 september.

Inbjuden jurymedlem till Le Mois de la Photo à Montréal, 24 september–1 oktober.

Invigning av *Close Your Eyes and Tell Me What You See* i Åbo, där utställningen ingick i det officiella programmet för Åbo – Europas Kulturhuvudstad 2011, Åbo 21 september.

Föreläsning på Åbo Akademi, Åbo 25 oktober.

Paris Photo, Paris 10–13 november.

Intendent och forskningsledare Per Dahlström

Besök vid Skagenmuseet för att diskutera ersättningslån i samband med utlån av Peder Severin Krøyers målning *Hipp, hipp, hurra! Konstnårsfest på Skagen*, Skagen 11 maj.

Besök vid Astrup Fearnleymuseet för att se utställningen *Surrounding Bacon & Warhol* inför ett samarbete, Oslo 19 maj.

Besök vid Pallant House för att se utställningen *Diego Rivera & Frida Kahlo*, Chichester, England 25–26 augusti.

Besök vid Astrup Fearnleymuseet inför samarbete kring utställningen *Surrounding Bacon & Warhol*, Oslo 10 oktober.

Kurirresa till Den Hirschsprungske Samling, Köpenhamn 7–9 november.

Besök vid Moderna Museet för att se målningar av Barbro Östlihn inför arbetet med utställningen *Surrounding Bacon & Warhol*, Stockholm 1 december.

Forskare Kristoffer Arvidsson

Föreläste vid seminariet Det svenska konstfältet 1975–2011 samt utställningsbesök, Uppsala 26 januari.

Release av *Skiascope 4* på Bonniers Konsthall med anförande och deltagande i paneldiskussion på ett seminarium om pedagogik och barnkultur, Stockholm 11 maj.

Utställningsbesök samt möte med filmaren, författaren och socialantropologen Göran Odbratt inför ett seminarium på Kungliga biblioteket i november, Stockholm 28 oktober.

Föreläste på seminariet Perspektiv på Carlo Derkert på Kungliga biblioteket samt utställningsbesök, Stockholm 3–4 november.

Närvarade vid seminariet Konsten on-line, Läns-museet Gävleborg, Gävle 27–28 november.

Intendent Eva Nygårds

Kurirresa till Louisiana Museum of Modern Art i samband med utlån till utställningen *Picasso. Fred & frihed*, Humlebæk 30–31 maj 2011.

Kuriresa till Stiftung Museum Kunstpalats i samband med utlån till utställningen *Weltklasse. Die Düsseldorfer Malerschule 1819–1918*, Düsseldorf 15–16 september.

Nordiskt registratorsmöte på Moderna Museet, Stockholm 10–11 november.

Föremålsregistrator Kalle Andersson

Närvarade vid seminariet Konsten on-line, Läns museet Gävleborg, Gävle 27–28 november.

Intendent Philippa Nanfeldt

Föreläste vid seminariet Konsten on-line, Läns museet Gävleborg, Gävle 27–28 november.

Studieresa till Glasgow tillsammans med kulturförvaltningens museipedagoggrupp, finansierad av museipedagogiska utvecklingspengar, Glasgow 5–7 december.

Konstpedagog Katarina Jansson Hydén

Studieresa till Köpenhamn med nätverket av stadsdelarnas kulturombud och kulturförvaltningens museipedagoger, finansierad av museipedagogiska utvecklingspengar, Köpenhamn 30 maj–1 juni.

Studieresa till Glasgow tillsammans med kulturförvaltningens museipedagoggrupp, finansierad av museipedagogiska utvecklingspengar, Glasgow 5–7 december.

Konstpedagog Freja Holmberg

Studieresa till Köpenhamn med nätverket av stadsdelarnas kulturombud och kulturförvaltningens museipedagoger, finansierad av museipedagogiska utvecklingspengar, Köpenhamn 30 maj–1 juni.

Konservator Malin Borin

Kurirresa till Åbo Konstmuseum, Åbo 5–6 september.

Studieresa till Regionarkivet Vänersborg med Skandinavians enda vakuumfrystork för vattenskadat material, samt besök vid Kulturlagret i Vänersborg och Vänersborgs museum. Resan finns dokumenterad i *Reserapport från studieresa till Vänersborg, maj 2011*, Vänersborg maj.

Deltagande vid Dokumentationsseminarium vid Nationalmuseum, Stockholm 17–18 november.

Konservator Maria Klauzner

Kurirresa till Kunsthalle Bielefeld, Tyskland, omkring 13 september.

Studieresa till Regionarkivet Vänersborg, maj.

Konservator Petra Waern

Kurirresa till Louisiana Museum of Modern Art, Humlebæk 7–8 februari.

Studieresa till Regionarkivet Vänersborg, maj.

Kurirresa till Centre Pompidou, Paris 13–15 september.

Kurirresa till Moderna Museet, Stockholm 27–28 september.

Kurirresa till Museo Thyssen-Bornemisza, Madrid 11–13 oktober.

Deltagande vid Dokumentationsseminarium vid Nationalmuseum, Stockholm 17–18 november.

Tekniker Solveig Lehtonen

Studieresa till Regionarkivet Vänersborg, maj.

PERSONAL

Vid Göteborgs konstmuseum har följande personal varit anställd under 2011:

Ledning

Isabella Nilsson, museichef

Enheten för kommunikation

Malin Gustafsson, informatör

Helena Karlsson, enhetschef/administration

Bue Nordström, butiksassistent (museibutiken), vikarierande butiksföreståndare

Malin Opperud, marknadsförare, projektanställd från augusti, tillsvidareanställd från november

Maggie Singer, reception

Julia Svensson, ekonom

Marie Wallgren, reception

Fredrik von Zweigbergk, butiksföreståndare (museibutiken), tjänstledig

Enheten för utställningar, samlingar och pedagogik

Kalle Andersson, föremålsregistrator

Kristoffer Arvidsson, forskare

Malin Borin, konservator (målerikonservering)

Per Dahlström, intendent (samlingar)/forskningsledare

Anna Hyltze, enhetschef/intendent

Katarina Jansson Hydén, konstpedagog

Maria Klauzner, konservator (papperskonservering)

Philippa Nanfeldt, intendent (pedagogik)

Eva Nygårds, intendent (bildrättsansvarig)

Eva Ranglin, bibliotekarie

Hossein Sehatlou, fotograf

Johan Sjöström, intendent (utställningar)

Petra Waern, konservator (målerikonservering)

Britt-Marie Widén, koordinators (utställningar)

Månads- eller timanställda konstpedagoger och/eller värdar: Emma Alfredsson, Lisa Altrén, Emelie Arendorff Runnerström, Frida Blackby, Klara Blomdahl, Sofie Brinkmo, Gabriel Castro, Christine Dahm, Anna-Katharina Detert, Micaela Eriksson, Stinne Folving, Alexandra Herlitz, Freja Holmberg, Gustav Lejelind, Alexander Lindblom, Johannes Nordholm, Anna Persson, Panthea Pournorozy, Mia Rådström, Isabella Samuelsson, Axel Wennerlund, Björn Westerlund, Emilie Zachrisson och Josefine Östberg.

Enheten för teknik och säkerhet

Arne Bourghardt, tekniker

Daniel Landahl, tillsynsman

Solveig Lehtonen, tekniker

Lennart Pettersson, enhetschef

Mats Pihlström, tekniker

PERSONALFÖRÄNDRINGAR

Inför 2011 gjordes en omorganisering där Göteborgs konstmuseums verksamhet delades in i tre enheter med var sin enhetschef: Enheten för kommunikation med Helena Karlsson som enhetschef, Enheten för utställningar, samlingar och pedagogik med Anna

Hyltze som enhetschef och Enheten för teknik och säkerhet med Lennart Pettersson som enhetschef.

Malin Opperud projektanställdes som marknadsförare från augusti, en tjänst som i november övergick till en tillsvidareanställning.

En konstpedagogtjänst på 75 procent inrättades, på vilken Katarina Jansson Hydén anställdes.

Våren 2011 arbetade Freja Holmberg och Klara Blomdahl som månadsanställda konstpedagoger och Lisa Altrén, Alexandra Herlitz och Johannes Nordholm som timanställda konstpedagoger. Från och med maj arbetade även Emma Alfredsson och Emelie Arendorff Runnerström som konstpedagoger. Under augusti arbetade Sofie Brinkmo som timanställd dito.

Under höstens och vinterns intensiva utställningsperiod var följande personer timanställda som konstpedagoger och värdar: Emma Alfredsson, Lisa Altrén, Emelie Arendorff Runnerström, Frida Blackby, Anna-Katharina Detert, Stinne Folving, Alexandra Herlitz, Freja Holmberg, Alexander Lindblom, Johannes Nordholm, Mia Rådström, Axel Wennerlund, Björn Westerlund, Emilie Zachrisson och Josefine Östberg. Dessutom arbetade som timanställda värdar även Micaela Eriksson, Gustav Lejelind och Anna Persson. Även entrén och museibutiken hade ökad bemanning och här arbetade, förutom några av ovan nämnda värdar: Gabriel Castro, Christine Dahm, Isabella Samuelsson och Panteha Pournoroozy. Butiksassistent Bue Nordström har under året vikarierat som butiksföreståndare.

Forskare Kristoffer Arvidsson har arbetat som projektledare för och forskare inom infrastrukturprojektet Tillgängliggjord beståndsdatabas på 75 procent. Han har därutöver fortsatt verka som forskare och redaktör för skriftserien *Skiascope* och för museets årstryck på 5 procent. Under juni vikarierade han på 20 % som föremålsregistrator.

Inom infrastrukturprojektet Tillgängliggjord beståndsdatabas, finansierat av Riksbankens Jubileumsfond, har följande personer arbetat: forskare och projektledare Kristoffer Arvidsson (75 %), konservatorerna Susanne Stenbäcken och Jessika Envall (sammanlagt 25%) samt fotograf Hossein Sehatlou (25 %).

Fortbildning

Malin Opperud och Malin Gustafsson har närvarat vid seminariet Digital design för 2012, Cap & Design Live, Göteborg 23 november.

Malin Gustafsson har deltagit i kursen Grafisk design/reklam, Forsbergs, Stockholm.

Petra Waern har deltagit i utbildning i upphandlingsverktyget Winst ledd av George Murphy på Stadsbiblioteket, likabehandlingsmöte, Samlingsforum arrangerat av Riksantikvarieämbetet på Världskulturmuseet med fokus på hur museiföremål görs tillgängliga för besökare.

Malin Borin och Petra Waern har deltagit i NKF-S årsmöte på Kulturvårdsinstitutionen med påföljande föredrag om katastrofberedskap och hantering av kulturarvsföremål i krissituation.

BOKSLUT

Göteborgs konstmuseum

Resultat (belopp i tkr)	Bokslut 2011	Budget 2011	Avvikelse	Bokslut 2010	Bokslut 2009	Bokslut 2008
Intäkter	26 696	21 216	5 480	22 388	23 098	19 624
<i>varav entréintäkter</i>	5 517	2 200	3 317	1 910	1 915	1 136
<i>varav statsbidrag</i>	2 165	2 165	0	2 315	2 708	2 785
<i>varav regionbidrag</i>	7 684	7 684	0	7 334	7 553	7 333
Kostnader	38 618	33 139	5 479	33 490	35 110	29 558
Nettokostnad	11 922	11 923	1	11 102	12 012	9 934
Kommunbidrag	11 923	11 923	0	11 105	12 014	9 386
Resultat	1	0	1	3	2	-548

Volym/nyckeltal	Utfall t o m dec 2011	Utfall t o m dec 2010	Utfall t o m dec 2009	Utfall t o m dec 2008
Volymtal, de vi är till för				
Antal anläggningsbesök	282 052	213 904	229 812	143 272
<i>varav verksamhetsbesök, totalt</i>	234 499	168 038	182 200	116 661
<i>varav verksamhetsbesök barn/unga</i>	51 524	24 911	29 355	17 934
Deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	19 517	17 261	-	-
Öppethållande antal tim per vecka	42/45	42	42	42
Volym, verksamhet/processer				
Antal aktiviteter totalt, hemarena	1 281	1 197	1 540	633
<i>varav utställningar</i>	18	20	21	15
<i>varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga</i>	794	696	908	480
<i>varav övriga aktiviteter</i>	481	485	617	241
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	12	4	6	103
Unika träffar på hemsidan	-	-	-	-
Uthyrning lokaler, antal timmar	170	-	-	-
Antal besökta kommuner	3	4	2	2
Nyckeltal, de vi är till för				
Nöjd kundindex 1)		75		77
Nyckeltal, verksamhet/processer				
Antal besök per årsarbetare	8 980	7 567	7 319	4 912
Antal besök per öppen timma	130	100	106	66
Kostnad per besök	42	51	52	67
Kostnad per öppen timma	5 416	5 101	5 487	4 429

- Ej direkt jämförbart mellan åren

Intäkterna är 5 480 tkr högre än ackumulerad budget på grund av ökade entréintäkter för Jan Lööf-utställningen, icke-budgeterade entréintäkter för Frida Kahlo & Diego Rivera-utställningen, ökad försäljning i butiken samt fler utlån av verk. Kostnaderna är 5 479 tkr högre än ackumulerad budget på grund av icke-budgeterade kostnader för Frida Kahlo & Diego Rivera-utställningen samt ökade personal- och bevakningskostnader för storutställningar och på grund av utökade öppettider. Däremot var kostnaderna avseende leasing och kapitalkostnader lägre än budgeterat. Intäkterna är 2 057 tkr högre än ackumulerad budget på grund av extra bidrag, ökad försäljning i butiken samt utlån av verk. Intäkter avseende entréer och visningar var däremot lägre på grund av stängningen av våning sex under årets första kvartal. Kostnaderna är 2 054 tkr högre än ackumulerad budget på grund av kostnader för kondensskador och ökade utställningskostnader. Kostnader avseende leasing, kapital och personal var dock lägre än beräknat. Antalet besökare, lektioner, visningar samt program har minskat på grund av stängningen av våning sex. Antal besökare per årsarbetare har ökat samt kostnad per öppen timme har minskat på grund av det höga besöksantalet samt neddragningar i budget. Av samma orsak har kostnaden per besökare minskat.